

Aluehallintovirasto

Nuorten työpajatoiminta Pohjois-Suomen aluehallinto- viraston alueella vuonna 2018

Tapio Taskinen
Kirsi-Marja Stewart

OPETUS- JA KULTTUURITOIMI

70/2019

Aluehallintoviraston julkaisuja
Publikationer från Regionförvaltningsverket

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto

Opetus- ja kulttuuritoimi

Nuorten työpajatoiminta Pohjois-Suomen aluehallintoviraston alueella vuonna 2018

Tapio Taskinen
Kirsi-Marja Stewart

Aluehallintovirastojen julkaisuja 70/2019

ISSN 2343-3132

ISBN 978-952-5900-48-4

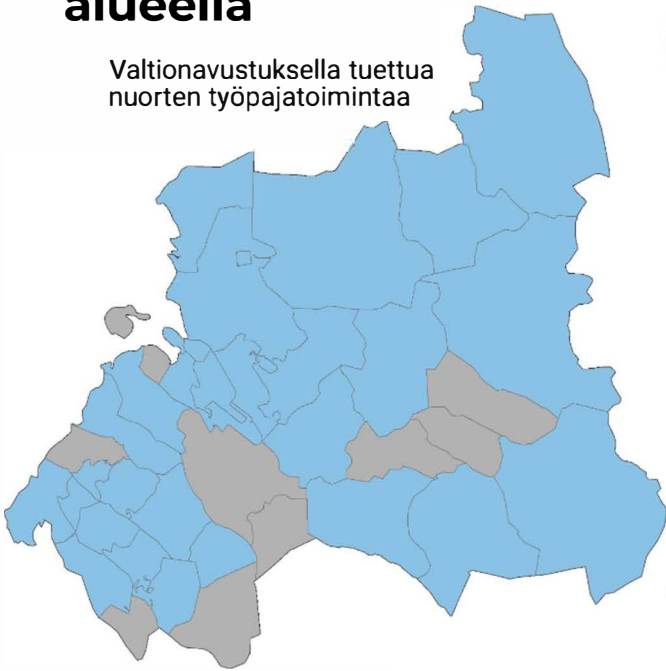
Oulu 2019

Tekijät Opetus- ja kulttuuritoimi Suunnittelija Tapio Taskinen Nuorisotoimen ylitarkastaja Kirsi-Marja Stewart		Julkaisu-aika 2019	
		Toimeksiantaja(t) Pohjois-Suomen aluehallintovirasto	
		Toimielimen asettamispäivä	
Julkaisun nimi Nuorten työpajatoiminta Pohjois-Suomen aluehallintoviraston alueella vuonna 2018			
Tiivistelmä Nuorten työpajatoiminnan tehtävänä on valmennuksen avulla parantaa nuoren, alle 29-vuotiaan henkilön, valmiuksia päästä koulutukseen, suorittaa koulutus loppuun ja päästä avoimille työmarkkinoille tai muuhun tarvitsemaansa palveluun. Nuorten työpajatoiminnasta säädetään nuorisolaissa (2016/1285). Aluehallintovirastot jakavat vuosittain harkinnanvaraista valtionavustusta nuorten työpajatoiminnan järjestäjille. Pohjois-Suomen aluehallintovirasto myönsi vuonna 2018 nuorten työpajatoimintaan harkinnanvaraista valtionavustusta yhteensä 1 752 500 euroa. Avustusta myönnettiin yhteensä 23 nuorten työpajatoiminnan järjestäjälle, joista osa toimi usean Pohjois-Suomen aluehallintoviraston alueen kunnan alueella. Opetus- ja kulttuuriministeriö kerää vuosittain nuorten työpajatoiminnan järjestäjiltä tietoja valtakunnallisella työpajakyselyllä. Tässä raportissa perehdytään vuoden 2018 kyselyvastausten avulla Pohjois-Suomen aluehallintoviraston alueen nuorten työpajatoimintaan. Pohjois-Suomen aluehallintoviraston alueen vuoden 2018 tietoja verrataan sekä koko maan tietoihin että aiempien vuosien kyselyvastauksissa annettuihin tietoihin.			
Asiasanat Nuorten työpajatoiminta, Kainuu, Pohjois-Pohjanmaa			
ISSN (painettu) -	ISBN (painettu) -	ISSN (verkkojulkaisu) 2343-3132	ISBN (verkkojulkaisu) 978-952-5900-48-4
Kokonaissivumäärä 71	Kieli suomi	Hinta -	
Julkaisija Pohjois-Suomen aluehallintovirasto	Paino -		

Nuorten työpajatoiminta 2018

Nuorten työpajat toimivat 28 kunnan alueella

Valtionavustuksella tuettua nuorten työpajatoimintaa

1 752 500 €
valtionavustusta

Avustusta myönnettiin 23 nuorten työpajalle ja alueelliseen koordinaatiotyöhön

164 htv
henkilöstöä

Vakituisen henkilöstön osuus 69 %

1 410
nuorta valmentautujaa

25 % koulutukseen tai työelämään pajajakson jälkeen

Poimintoja työpajakyselyn tuloksista

16 %

nuorista tuli pajalle ilman viranomaisen ohjausta

63 %

pajoista tarjosi starttivalmennusta nuorille

75 %

pajoista järjesti työnohjausta henkilöstölle

"Pitkäjänteinen työ on tuonut tunnustusta ja arvostusta omalla paikkakunnalla"

"Olemme pystyneet sitoutumaan nuoriin niin hyvin, että hekin pystyvät sitoutumaan meihin. Valmennuspajan kaltainen toiminta antaa kohtaamispaikan ja osallistumismahdollisuudet myös niille nuorille, joiden toimintakyky on hauras"

Sisällysluettelo

1. Johdanto: Nuorten työpajatoiminta nuorisolaissa.....	6
2. Valtionavustus nuorten työpajatoimintaan vuonna 2018	7
3. Henkilökunta nuorten työpajoilla.....	11
3.1. Henkilöstön koulutustausta ja työtehtävät.....	14
3.2. Henkilöstön täydennyskoulutus ja työnohjaus	18
4. Nuoret valmentautujat	29
4.1. Nuoret valmentautujat työpajalla	36
4.2. Nuorten valmentautujien sijoittuminen työpajajakson jälkeen	41
5. Toiminta nuorten työpajoilla	44
7.1. Haasteet nuorten työpajatoiminnassa.....	54
7.2. Onnistumiset nuorten työpajatoiminnassa	55
6. Työpajatoiminnan laatu ja kehittäminen	56
8.1. Valmentautujien vaikutusmahdollisuudet, palautejärjestelmät ja seuranta	59
8.2. Yhteistyö	61
7. Palaute kyselystä	70
8. Lähteet	71

1. Johdanto: Nuorten työpajatoiminta nuorisolaissa

Vuoden 2016 lopussa eduskunta hyväksyi nuorisolain (1285/2016), joka tuli voimaan 1.1.2017. Nuorten työpajatoiminta määritellään lain 4 luvun 13 pykälän mukaan seuraavasti:

”Nuorten työpajatoiminnan tehtävänä on valmennuksen avulla parantaa nuoren valmiuksia päästä koulutukseen, suorittaa koulutus loppuun ja päästä avoimille työmarkkinoille tai muuhun tarvitsemaansa palveluun. Työpajatoiminnan tarkoituksena on parantaa nuoren elämähallintaitoja sekä edistää hänen kasvuaan, itsenäistymistään ja osallisuutta yhteiskuntaan. Nuori valmentautuu tekemällä työtä tai työtöimintää omien edellytystensä mukaan. Työpajalla tehdään nuorelle henkilökohtainen valmennussuunnitelma yhdessä nuoren kanssa.”

Nuorisolain (1285/2016) mukaan nuorten työpajatoimintaa voi järjestää kunta, useat kunnat tai nuorten palveluja tuottava yhteisö. Pajalla tulee olla sekä yksilö- että työvalmennusosaamista, ja sen on seurattava toimintansa tuloksia. Nuori voidaan ohjata työpajalle viranomaisen tai julkista tehtävää hoitavan henkilön toimesta, tai nuori voi hakeutua työpajalle oma-aloitteisesti.

Nuorten tietojen käsittelystä on säädetty nuorisolain (1285/2016) neljännessä luvussa pykälässä 14. Yksittäistä nuorta koskevaa asiaa käsiteltäessä kirjataan nuorta koskeva sopimus ja valmennussuunnitelma sekä nuoren valmennuksen seurantaan ja jatkotoimenpiteisiin liittyvät tiedot. Lisäksi kirjataan nuoren valmennuksesta vastaavat henkilöt ja se, mitä tietoja nuoresta on annettu ja kenelle. Tietoja saa luovuttaa toiselle viranomaiselle vain nuoren ja, alaikäisen nuoren tapauksessa, nuoren huoltajan suostumuksella. Nuorisolaissa (1285/2016) tietojen keräämistä perustellaan seuraavasti:

”Nuoresta kerätään tietoja hänen valmennuksensa suunnittelemiseksi, hänen valmiuksiensa ja taitojensa kehittymisen osoittamiseksi ja hänen saamansa valmennuksen tulosten ja nuoren muun palvelutarpeen osoittamiseksi.”

Työpajatoiminnan osalta laissa huomioidaan myös huumausainetestaus. Nuorisolain (1285/2016) mukaan työpajatoiminnan järjestäjä saa pyytää nuorelta huumausainetestä koskevan todistuksen, jos on perustellusti aihetta epäillä, että nuori on valmennuksessa huumausaineiden vaikutuksen alaisena tai riippuvainen huumeista. (Nuorisolaki 1285/2016: 4 luku 15 §)

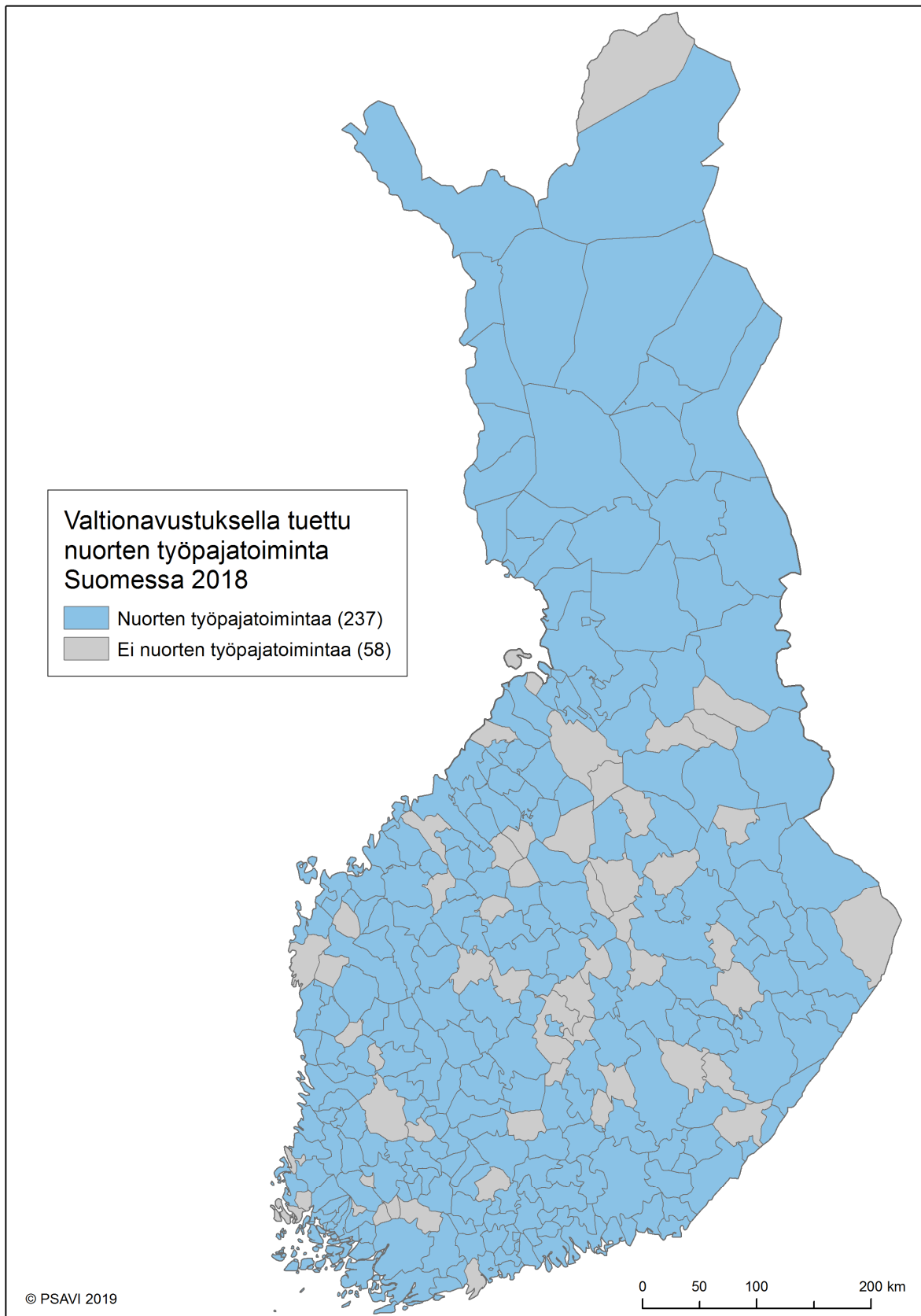
Valtion tasolla nuorten työpajatoimintaa on tuettu myöntämällä toimintaan harkinnanvaraista valtionavustusta, ja toiminnan vaikuttavuutta on seurattu säännöllisesti. Opetus- ja kulttuuriministeriö kerää vuosittain nuorten työpajatoiminnan järjestäjiltä tietoja edellisen vuoden toiminnasta valtakunnallisella kyselyllä. Tässä raportissa perehdytään Pohjois-Suomen aluehallintoviraston alueen, eli Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun maakuntien, työpajatoimintaan vuoden 2018 kyselyvastausten pohjalta. Työpajakyselyyn vastasi vuonna 2018 Pohjois-Suomen aluehallintoviraston alueelta 24 nuorten työpajatoiminnan järjestäjää. Raporttiin on kerätty tietoja myös edeltäneiden vuosien kyselyvastauksista. Lisäksi raportissa on hyödynnetty nuorisotilastot.fi -sivustoa ja nuorten työpajatoiminnan valtionavustuksen käytöselvityksissä annettuja tietoja. Raportissa Kainuun ja Pohjois-Pohjanmaan maakunnat kattavaan Pohjois-Suomen aluehallintoviraston alueeseen viitataan lyhenteellä PSAVI. Koko maalla tarkoitetaan raportissa Manner-Suomea. Osassa graafeista nuorten työpajoista käytetään lyhennettä ”tp”.

2. Valtionavustus nuorten työpajatoimintaan vuonna 2018

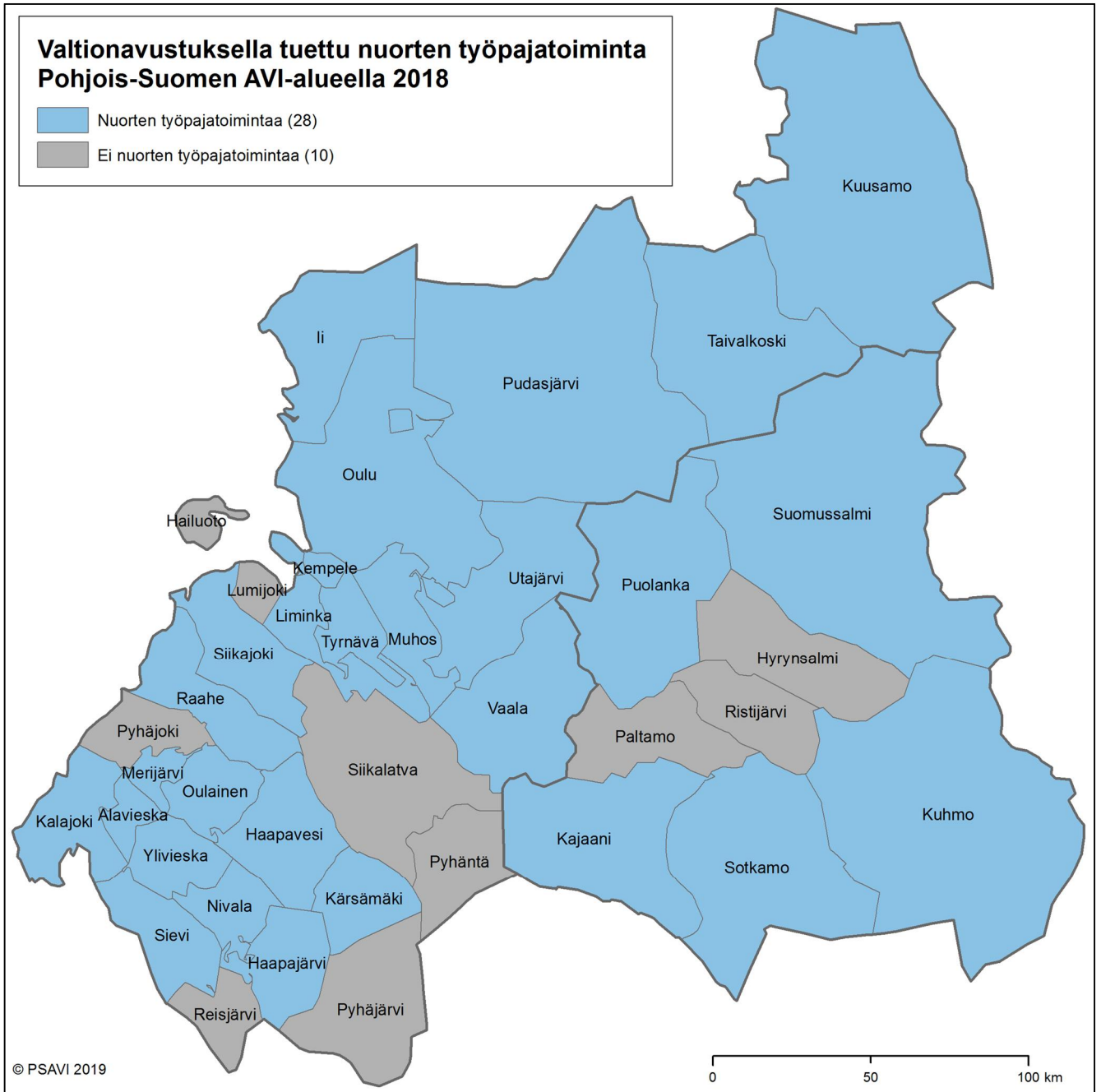
Aluehallintovirastot myöntävät vuosittain harkinnanvaraista valtionavustusta nuorten työpajatoiminnan järjestäjille. Pohjois-Suomen aluehallintovirasto myönsi vuonna 2018 nuorten työpajatoimintaan harkinnanvaraista valtionavustusta yhteensä 1 752 500 euroa. Kainuun nuorten työpajoille myönnettiin 21 prosenttia ja Pohjois-Pohjanmaan nuorten työpajoille 79 prosenttia avustusmäärärahasta. Nuorten työpajojen lisäksi avustusta myönnettiin työpajojen alueellisen verkostotoiminnan koordinointiin eli ALU-toimintaan, joka kohdistui PSAVI-alueen kaikkiin nuorten työpajoihin.

Avustusta myönnettiin yhteensä 23 nuorten työpajatoiminnan järjestäjälle, joista osa toimi usean kunnan alueella. Jelpiverkon toiminta-alue sisälsi seitsemän kuntaa: Alavieska, Haapavesi, Kalajoki, Merijärvi, Oulainen, Sievi ja Ylivieska. Jokilaaksojen Nuorten Tuki ry. toimi Haapajärven ja Kärämäen alueilla, ja Kumppaniksi ry. Kajaanin ja Sotkamon alueilla.

Kartassa (Kuva 1) näkyvät ne Suomen kunnat, joissa oli valtionavustuksella tuettua nuorten työpajatoimintaa vuonna 2018. Kuvassa 2 on esitetty vastaavat tiedot Pohjois-Suomen aluehallintoviraston alueelta. PSAVI-alueella valtionavustuksella tuettua nuorten työpajatoimintaa järjestettiin 28 kunnassa.

Kuva 1. Valtionavustuksella tuettu nuorten työpajatoiminta Suomessa vuonna 2018.

Kuva 2. Valtionavustuksella tuettu nuorten työpajatoiminta PSAVI-alueella vuonna 2018.

Valtioneuvoston asetuksessa nuorisotyöstä ja politiikasta (211/2017) säädetään, että laadukkaaseen työpajatoimintaan tarvitaan taloudellisuutta ja hyvää taloudenhoitoa (Valtioneuvoston asetus nuorisotyöstä ja -politiikasta: 12 §).

Seuraavat tiedot toiminnan kustannuksista eivät ole valtakunnallisesta työpajakyselystä, vaan tiedot on kerätty Pohjois-Suomen aluehallintovirastoon raportoiduista nuorten työpajatoiminnan valtionavustuksen käyttöselvityksistä.

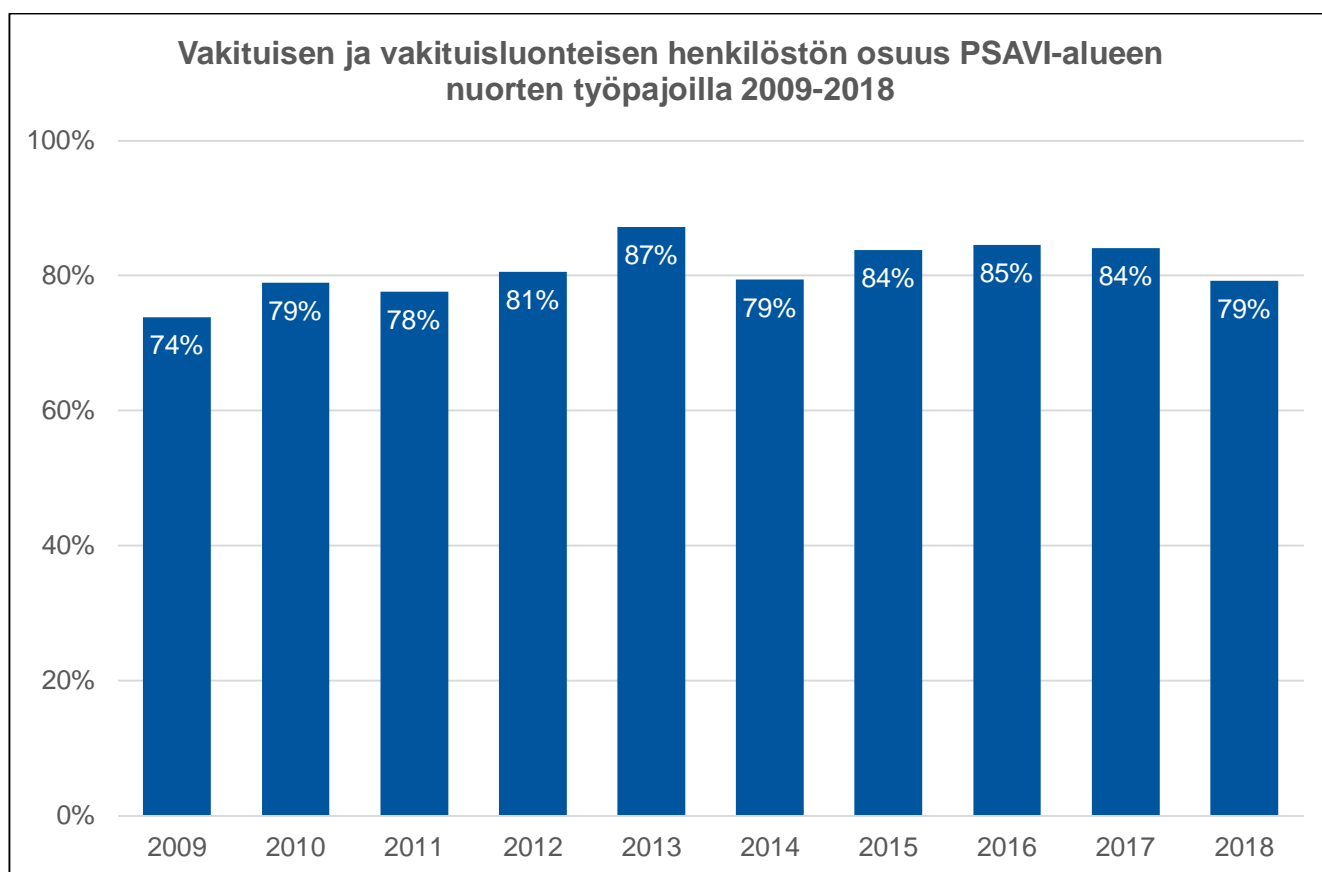
Vuonna 2018 PSAVI-alueen avustusta saaneiden nuorten työpajojen raportoidut kustannukset olivat 2 814 772 euroa. Raportoiduissa kustannuksissa on mukana vain osa toiminnan kustannuksista, sillä valtionavustuksen käyttöselvityksissä esitetyissä toiminnan kustannuksissa on mukana vain hakuohjeessa määritetyt hyväksyttävät kustannukset. Lisäksi selvityksessä raportoituihin kustannuksiin vaikuttaa se, mihin kustannuksiin työpaja on alun perin hakenut avustusta. Osa pajoista haki valtionavustusta koko nuorten työpajatoimintaan ja osa esimerkiksi yhden työntekijän palkkakustannuksiin. Siten selvityksessä raportoiduissa kustannuksissa on mukana vain pieni osa nuorten työpajatoiminnan kokonaiskustannuksista.

Suurin osa nuorten työpajatoiminnan valtionavustuksen käyttöselvityksissä raportoiduista kustannuksista koostui palkoista ja niiden sivukuluista. Niiden osuus oli 90 prosenttia kaikista raportoiduista kustannuksista. Toiseksi suurin kustannuserä oli materiaali- ja välinekustannukset, joiden osuus oli noin 4 prosenttia raportoiduista kustannuksista.

3. Henkilökunta nuorten työpajoilla

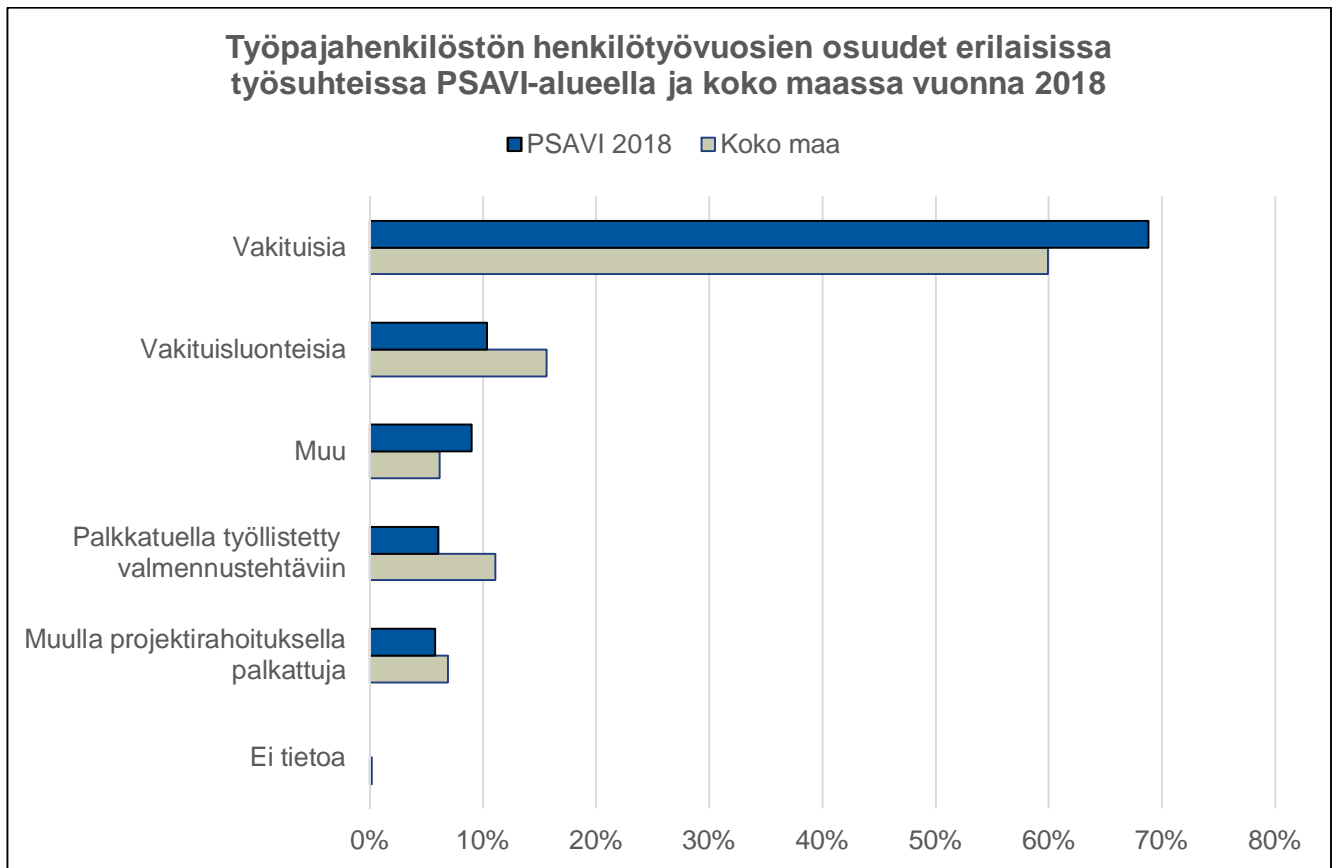
Valtioneuvoston asetuksen (211/2017) mukaan nuorten työpajatoiminnassa työskentelevien henkilöiden ammattitaito ja osaaminen sekä nuorten työpajatoiminnan jatkuvuus ovat tärkeitä toiminnan laadun ja yhteiskunnallisen vaikuttavuuden näkökulmista. Lisäksi ne ovat tärkeitä valtionavustuksen myöntökriteereitä. (Valtioneuvoston asetus nuorisotyöstä ja -politiikasta 211/2017: 11 § ja 12 §)

Vuonna 2018 PSAVI-alueen nuorten työpajoilla käytettiin noin 164 henkilötyövuotta nuorten kanssa työskentelyyn. Vakituudessa ja vakinaisuusluonteisessa työsuhhteessa työskenteli 79 prosenttia työntekijöistä. Vuonna 2018 vakituisten ja vakituisuusluonteisten työntekijöiden yhteenlaskettu osuus koko henkilöstöstä oli 5 prosenttiyksikköä pienempi kuin kolmena edellisenä vuonna. Viimeksi osuus oli alle 80 prosenttia vuonna 2014 (Kuva 3).

Kuva 3. Vakituisten ja vakituisuusluonteisten työsuhhteiden osuudet kaikista työsuhhteista PSAVI-alueen nuorten työpajoilla 2009–2018.

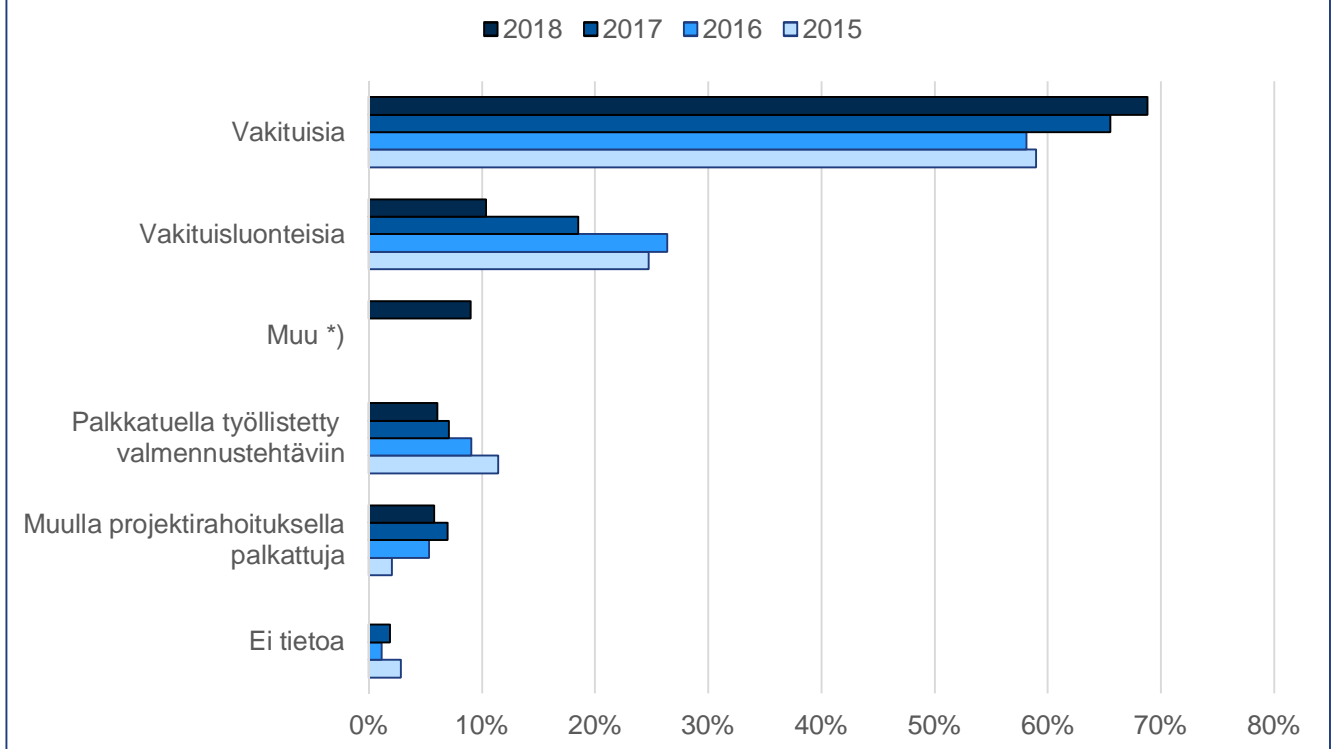
PSAVI-alueen työpajoilla oli vuonna 2018 koko maahan verrattuna lähes 10 prosenttiyksikköä enemmän vakituisia työntekijöitä (Kuva 4). Vakituissuhteisten ja palkkatuella palkattujen osuus oli oin 5 prosenttiyksikköä pienempi koko maahan verrattuna.

Kuva 4. Työpajajen henkilötyövuosien osuudet erilaisissa työsuhteissa PSAVI-alueella ja koko maassa vuonna 2018.

Vaikka vakituisen ja vakituissuhteisen henkilöstön yhteenlaskettu osuus oli vuonna 2018 pienempi vuosiin 2015-2017 verrattuna (kuva 3), niin pelkkien vakituisten työsuhteiden osuus oli aiempaa suurempi (Kuva 5). Noin kaksi kolmasosaa PSAVI-alueen nuorten työpajojen henkilöstöstä oli vuonna 2018 vakituisia työntekijöitä. Vakituissuhteisten työntekijöiden osuus henkilöstöstä puolestaan laski toista vuotta peräkkäin. Viime vuosina palkkatuella työllistettyjen työntekijöiden osuus on laskenut, kun taas projektirahoituksella palkatun henkilöstön osuus on kasvanut. Vuonna 2015 eroa näiden välillä oli lähes 10 prosenttiyksikköä, mutta vuonna 2018 osuudet olivat lähes yhtä suuret – 6 prosenttia kokonaishenkilötyövuosista.

Työpajahenkilöstön henkilötyövuosien osuudet erilaisissa työsuhteissa PSAVI-alueella vuosina 2015-2018

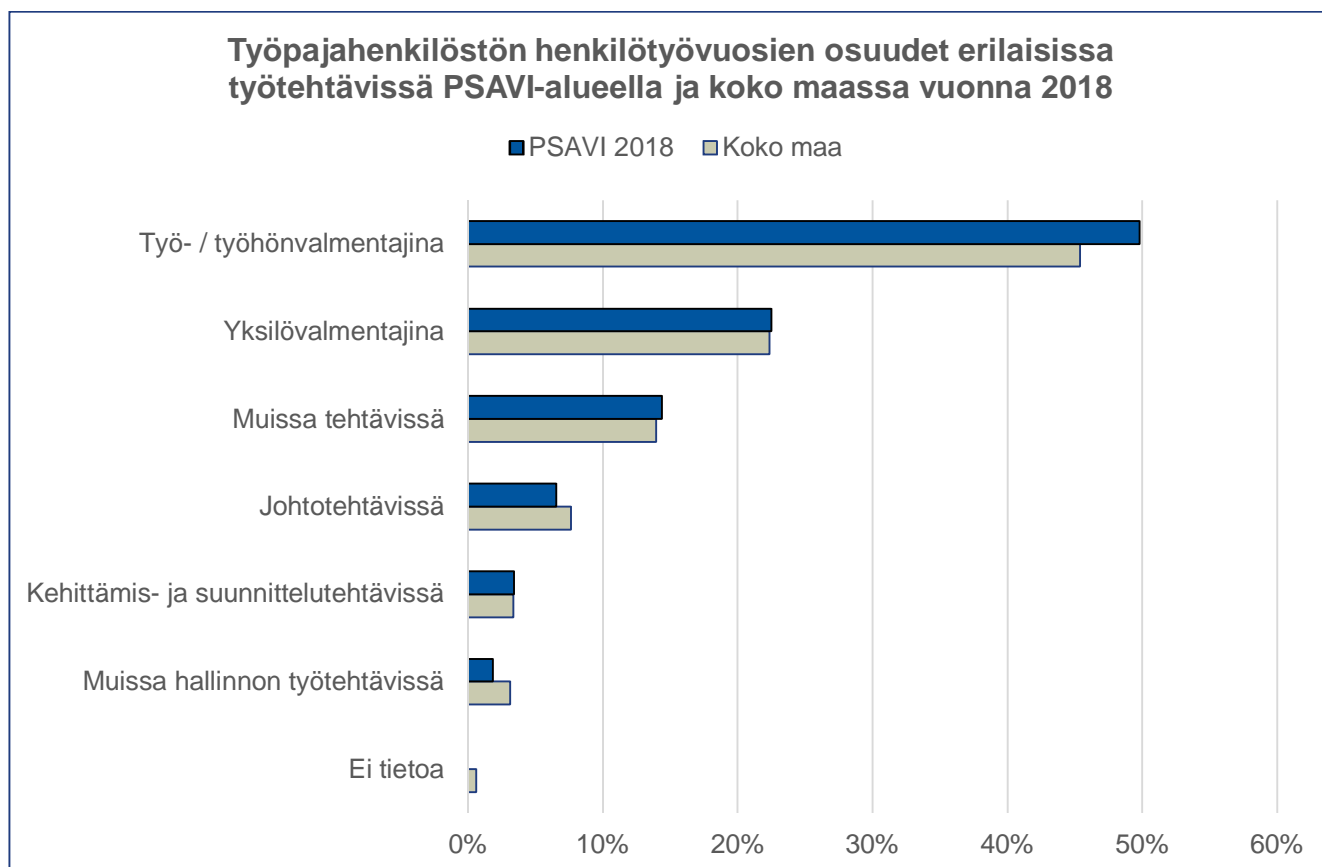
Kuva 5. Työpajahenkilöstön henkilötyövuosien osuudet erilaisissa työsuhteissa PSAVI-alueella vuosina 2015–2018. *) Vaih-
toehtoa ”Muu” ei ollut luokittelussa vuosina 2015–2017.

Vakituisten työntekijöiden osuudessa oli eroja yksittäisten pajatoimijoiden välillä. Joillain työpajoilla henkilöstö koostui kokonaan tai lähes kokonaan vakituisista työntekijöistä, ja joillain työpajoilla henkilöstöstä vain hyvin pieni osa oli vakituista. Kaiken kaikkiaan kahdeksallatoista PSAVI-alueen nuorten työpajalla oli vakituksia työntekijöitä henkilötyövuosimäärinä mitattuna vähintään saman verran kuin muuta henkilöstöä. Vastaavasti vähemmistönä vakituiset työntekijät olivat kuudella alueen pajalla. PSAVI-alueen pajoista 75 prosentissa vakituisten työntekijöiden osuus henkilöstöstä oli siis vähintään puolet.

Toisaalta, jos saman vertailun tekee niin, että huomioi vakituisten työntekijöiden lisäksi myös vakituissuhteiset työntekijät, muuttuu pajojen määrä selkeästi. Tällöin vakituista ja vakituissuhteista henkilöstöä vähintään saman verran henkilötyövuosimäärinä mitattuna sisältäviä pajoja oli 22 kappaletta eli vain kahdella pajalla muuta henkilöstöä oli enemmän.

3.1. Henkilöstön koulutustausta ja työtehtävät

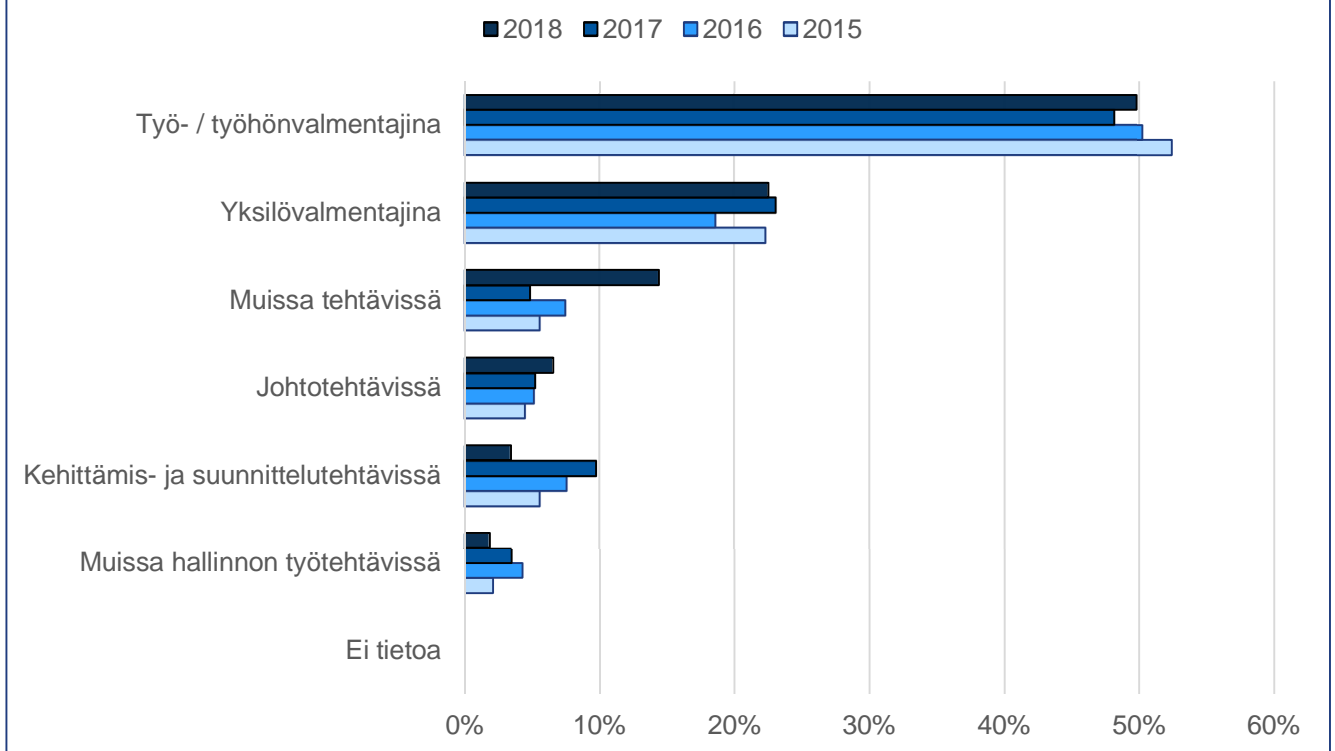
Nuorisolain (1285/2016) neljännen luvun pykälän 13 mukaan nuorten työpajalla tulee olla nuorten yksilö- ja työvalmennusosaamista. PSAVI-alueen vuoden 2018 kokonaishenkilötyövuosista puolet koostuivat työvalmentajista ja hieman vajaa neljäsosa yksilövalmentajista. Työvalmentajien osuus oli muuhun maahan verrattuna noin 5 prosenttiyksikköä korkeampi (Kuva 6). PSAVI-alueen vastauksissa muiden tehtävien kohdalla oli mainittu esimerkiksi projektityöntekijä ja apuohjaaja.

Kuva 6. Työpajahenkilöstön henkilötyövuosien osuudet erilaisissa työtehtävissä PSAVI-alueella ja koko maassa vuonna 2018.

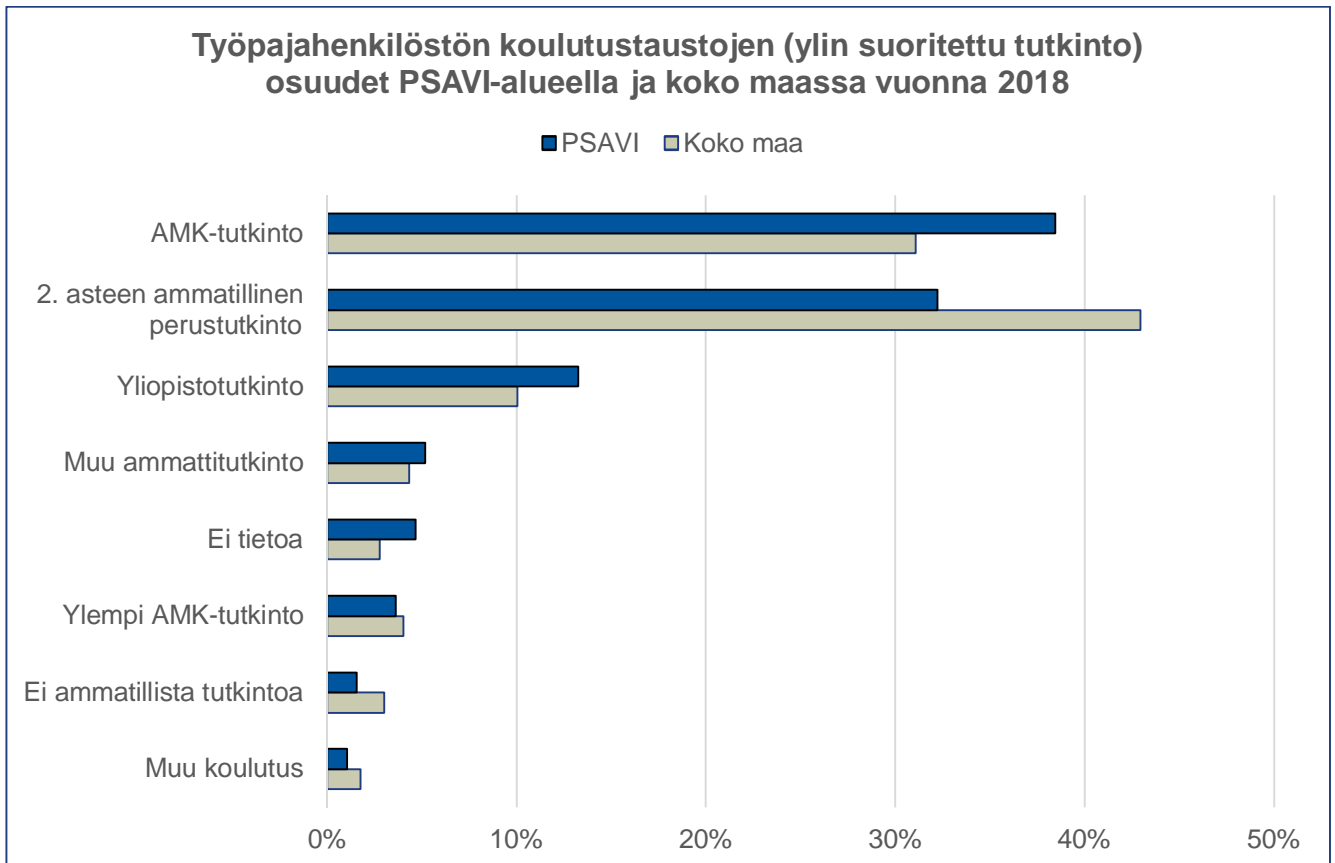
Vuonna 2018 muiden tehtävien osuus oli huomattavasti aiempia vuosia korkeampi: eroa esimerkiksi edellisvuoteen oli noin 10 prosenttiyksikköä (Kuva 7). Sen sijaan kehittämis- ja suunnittelutehtävien sekä etsivien nuorisotyöntekijöiden osuudet olivat huomattavasti alempana kuin edellisenä vuotena. Johtotehtävien osuus kokonaishenkilötyövuosista on noussut tasaisesti vuosien 2015 ja 2018 välillä.

Työpajajen henkilötövuosien osuudet erilaisissa työtehtävissä PSAVI-alueella vuosina 2015-2018

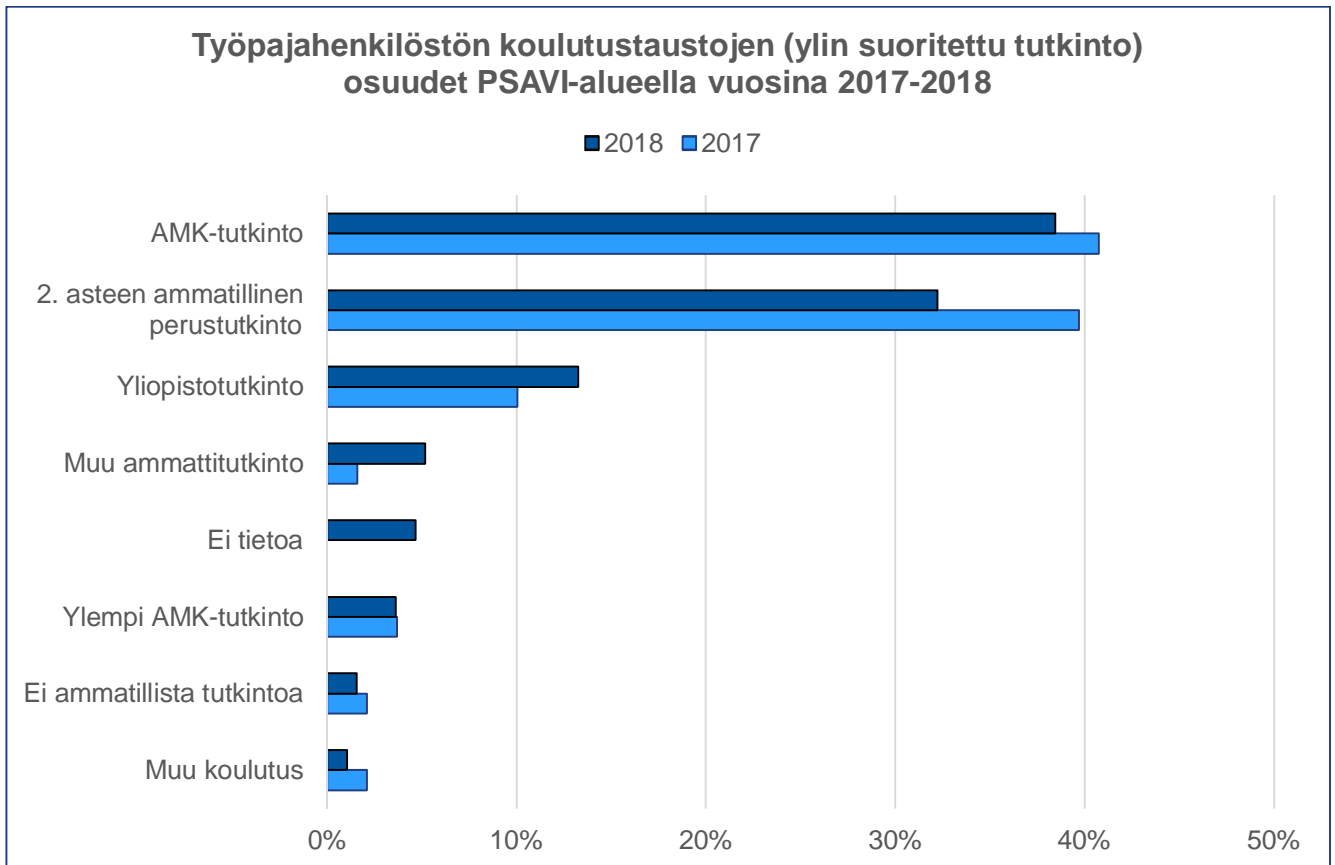
Kuva 7. Työpajajen henkilötövuosien osuudet erilaisissa työtehtävissä PSAVI-alueella vuosina 2015–2018.

Työpajajen koulutustaustojen osalta PSAVI-alueen työpajoilla oli suhteessa enemmän ammatikorkeakoulututkinnon suorittaneita kuin koko maassa: eroa PSAVI-alueen ja koko maan välillä oli noin 7 prosenttiyksikköä. Toisen asteen ammatillisen perustutkinnon suorittaneiden osuus oli taas 10 prosenttiyksikköä korkeampi koko maassa (Kuva 8).

Kuva 8. Työpajajeniköstöön koulutustaustojen (ylin suoritettu tutkinto) osuudet PSAVI-alueella ja koko maassa vuonna 2018.

Sekä ammattikorkeakoulututkinnon että toisen asteen ammatillisen tutkinnon suorittaneiden osuudet vähenivät PSAVI-alueella edellisestä vuodesta (kuva 9). Vuonna 2018 yliopistotutkintojen, muiden tutkintojen ja tuntemattoman koulutustaustan osuudet olivat muutamia prosenttiyksikköjä korkeammalle vuoteen 2017 verrattuna.

Kuva 9. Työpajajeniköstöön koulutustaustojen (ylin suoritettu tutkinto) osuudet PSAVI-alueella vuosina 2017-2018

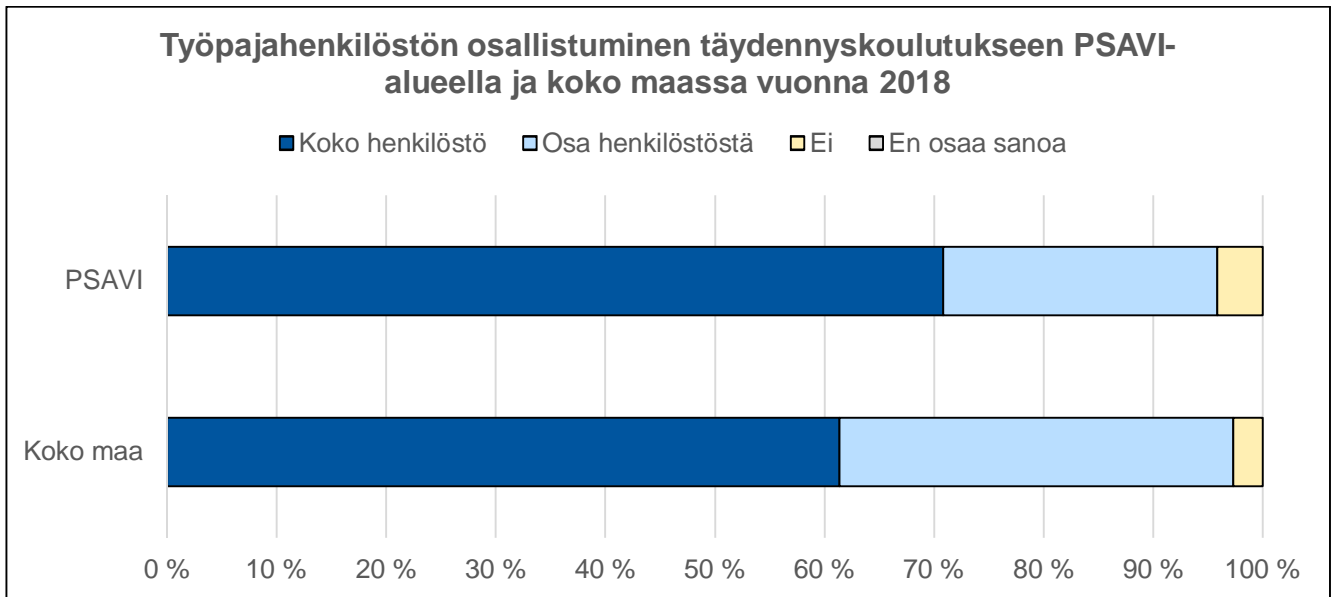
Taulukossa 1 on kuvattu PSAVI-alueen nuorten työpajojen henkilöstöön koulutustaustan prosentiosuuksia erilaisissa työtehtävissä vuonna 2018. Suurimmalla osalla työvalmentajista oli toisen asteen tutkinto. Yksilövalmentajilla sekä johdon henkilöstöllä ja erilaisia kehittämistehtäviä tekevillä yleisin tutkinto oli ammattikorkeakoulututkinto.

Koulutus	Tehtävä			
	Työ-/työhönvalmentajat	Yksilövalmentajat	Johto-/kehittäminen ja hallintotehtävät	Muu
Yliopistotutkinto	8 %	17 %	29 %	14 %
Ylempi AMK-tutkinto	0 %	5 %	8 %	10 %
AMK-tutkinto	31 %	60 %	55 %	17 %
2. asteen ammatillinen perustutkinto	52 %	17 %	0 %	17 %
Muu ammattitutkinto	4 %	2 %	8 %	10 %
Ei ammatillista tutkintoa	3 %	0 %	0 %	0 %
Muu koulutus	2 %	0 %	0 %	0 %
Ei tietoa	0 %	0 %	0 %	31 %

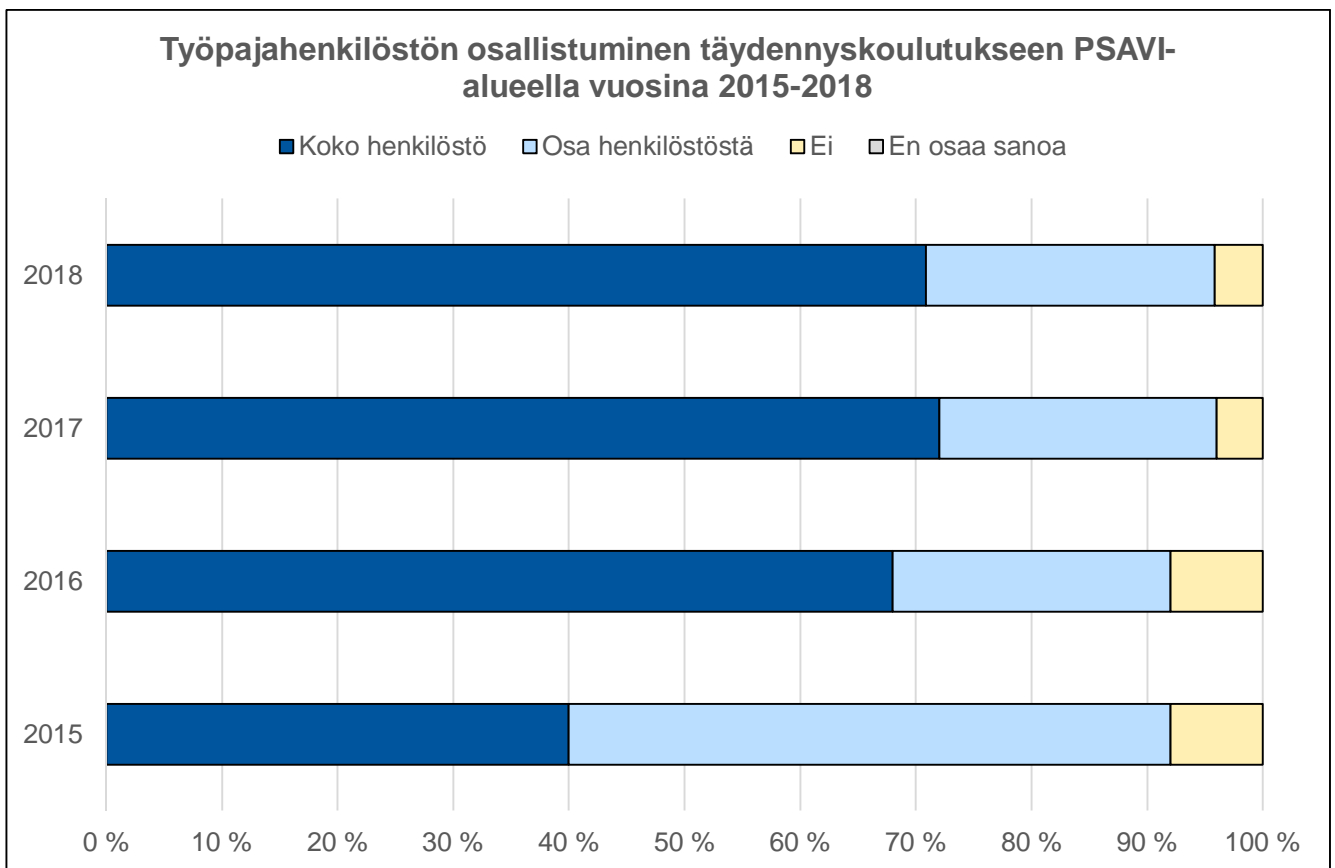
Taulukko 1. Työntekijöiden koulustaustat eri työtehtävissä PSAVI-alueen nuorten työpajoilla vuonna 2018. Prosenttiluku kuvastaa kyseisen tutkinnon suorittaneiden työntekijöiden osuutta tietyn tehtävän kokonaistyöntekijämäärästä.

3.2. Henkilöstön täydennyskoulutus ja työnohjaus

Yhtä PSAVI-alueen nuorten työpajaa lukuun ottamatta kaikki PSAVI-alueen nuorten työpajat ilmoittivat osallistuneensa täydennyskoulutukseen vuoden 2018 aikana. Nuorten työpajoista 71 prosenttia ilmoitti, että täydennyskoulutukseen osallistui koko pajan henkilöstö. Osuus oli noin 10 prosenttiyksikköä suurempi koko maahan verrattuna (Kuva 10). Vuoden 2018 osuudet täydennyskoulutukseen osallistuneista PSAVI-alueen pajoista vastasivat edellisvuotta lähes täysin: pajojen osuus on sen verran suuri, että vain 4 prosenttia pajoista ei osallistunut niihin ollenkaan (Kuva 11).

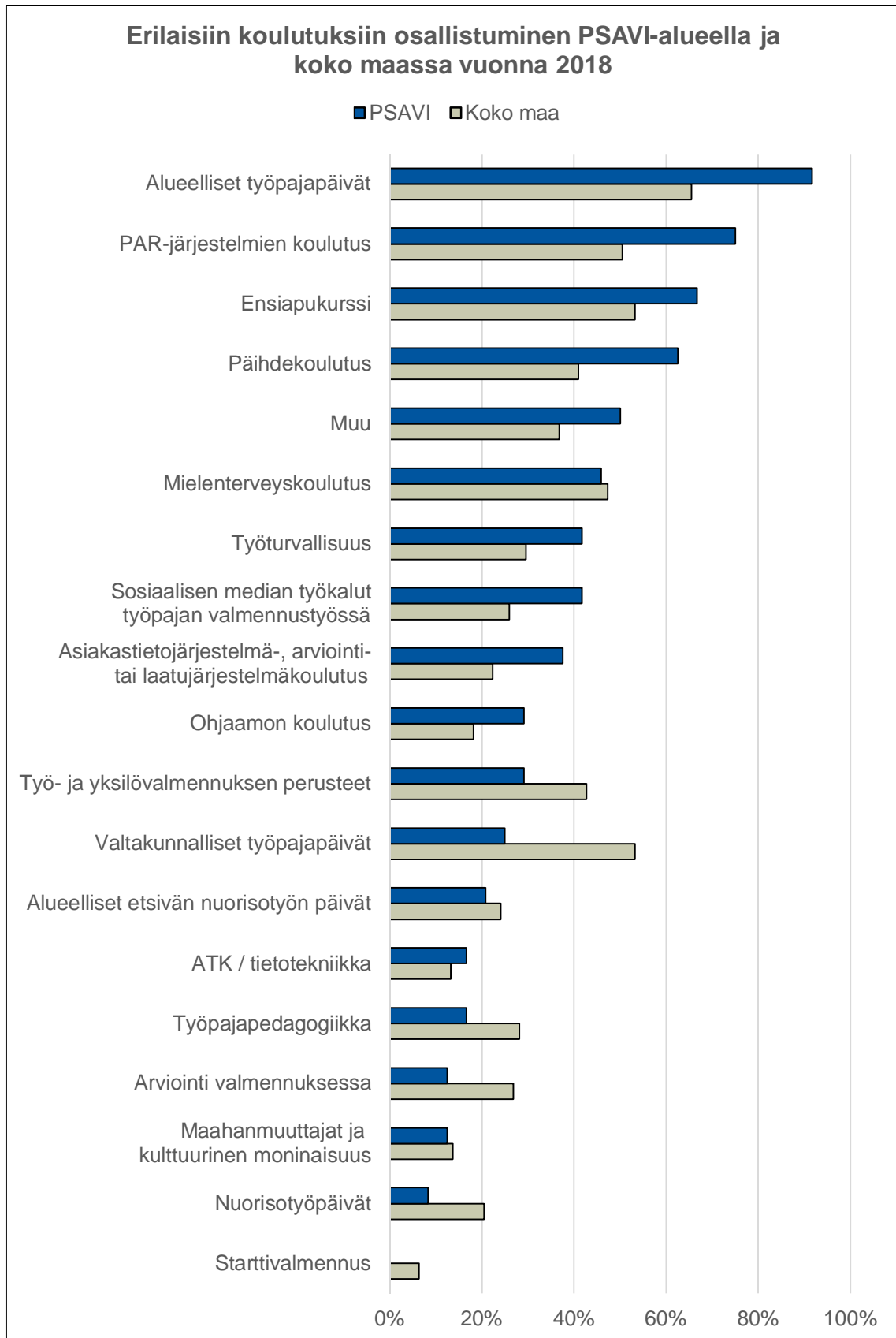

Kuva 10. Työpajajenkilöstön osallistuminen täydennyskoulutukseen PSAVI-alueella ja koko maassa vuonna 2018.

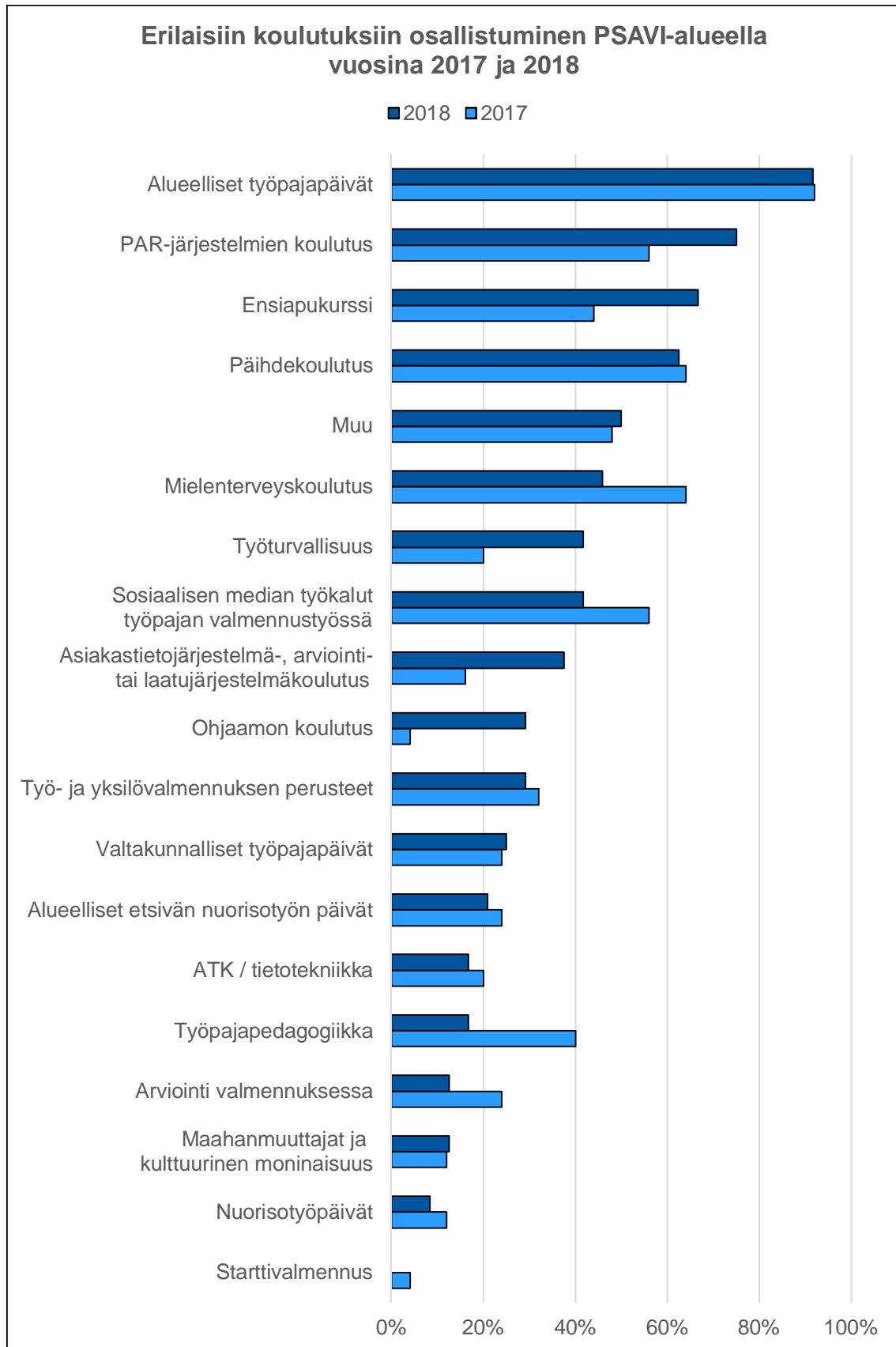
Kuva 11. Työpajajenkilöstön osallistuminen täydennyskoulutukseen PSAVI-alueella vuosina 2015–2018.

PSAVI-alueen 24 nuorten työpajasta 14 järjesti työyhteisölle yhteisiä koulutuksia ja 22 maksoi henkilöstölle koulutuksiin osallistumisen. Alueen kaikki pajat yhtä lukuun ottamatta mahdollistivat koulutuksissa käymisen työajalla. Lähes kaikista alueen pajoista osallistuttiin vuonna 2018 alueellisille työpajapäiville. Myös PAR-järjestelmään liittyvään koulutukseen, ensiapukurssille ja päihdekoulutukseen osallistui henkilöstöä suurimmasta osasta alueen pajoja. Muuhun maahan verrattuna koulutuksiin osallistuttiin PSAVI-alueen pajoilla suurimmaksi osaksi kattavammin lukuun ottamatta työ- ja yksilövalmennuksen perusteita, valtakunnallisia työpajapäiviä, työpajapedagogiikkaa, arviointia valmennuksessa sekä nuorisotyöpäiviä. Näissä kaikissa PSAVI-alueen osuus oli vähintään 10 prosenttiyksikköä pienempi koko maan osuuksiin verrattuna. (Kuva 12)

Kuva 12. Työpajajenkielöstön osallistuminen erilaisiin koulutuksiin PSAVI-alueella ja koko maassa vuonna 2018.

Edelliseen vuoteen verrattuna PSAVI-alueella käytiin enemmän PAR-järjestelmien koulutuksessa, ensiapukurssilla, työturvallisuuskoulutuksessa, ohjaamon koulutuksessa sekä asiakastietojärjestelmä-, arviointi tai laatujärjestelmäkoulutuksessa (Kuva 13). Sen sijaan mielenterveyskoulutuksen, sosiaalisen median työkalujen käyttöön liittyvän koulutuksen ja työpajapedagogiikan osuudet laskivat edellisvuodesta. Muut koulutukset -kohtaan PSAVI-alueen vastaajat mainitsivat esimerkiksi neuropsykiatriseen valmennukseen ja tietosuojaan liittyvät koulutukset.

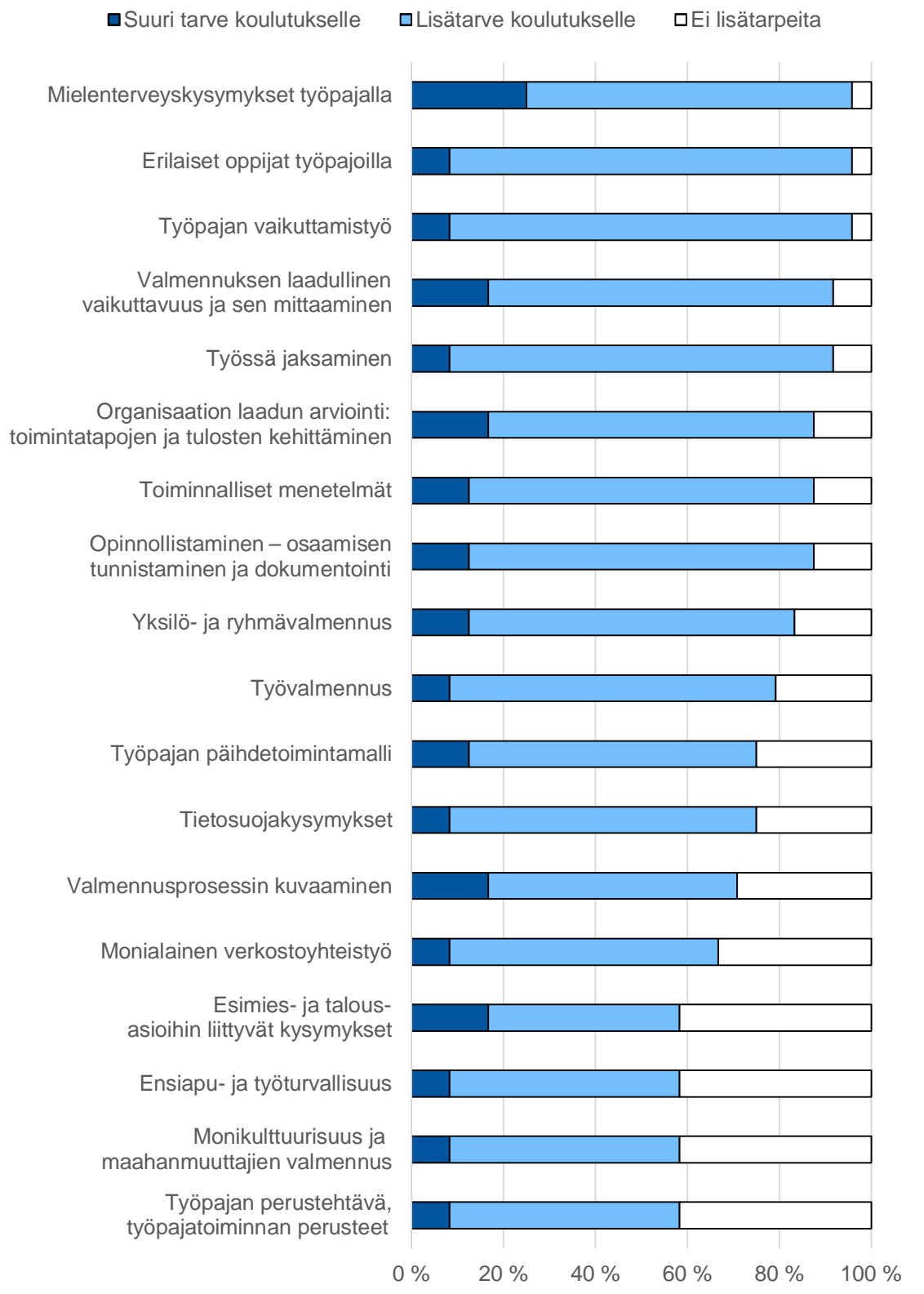
Kuva 13. Työpajahenkilöstön osallistuminen erilaisiin koulutuksiin PSAVI-alueella vuosina 2017–2018.

Kyselyssä kartoitettiin myös työpajatoimijoiden koulutustarpeita. Kuvassa 14 on esitetty, millaisia täydennyskoulutustarpeita PSAVI-alueen pajatoimijoilla oli vuonna 2018. Tummemman sininen väri on niiden pajojen osuus, joilla aihepiirin koulutukselle oli suuri tarve. Vaaleampi sininen on niiden pajojen osuus, joilla aihepiirin koulutukselle oli tarvetta. Valkoinen kuvastaa sitä osuutta vastaajista, jotka eivät kokeneet lisätarvetta koulutukselle.

Lähes kaikki PSAVI-alueen nuorten työpajojen pajatoimijat kokivat mielenterveyskysymyksiä, erilaisia oppijoita, työpajan vaikuttamistyötä, valmennuksen laadullista arviointia sekä työssä jaksamista käsitteleville koulutuksille tarvetta. Etenkin mielenterveyskysymyksiä käsittelevälle koulutukselle koettiin tarvetta, sillä jopa neljäsosa vastaajista ilmoitti, että sille on suuri tarve. Siitä huolimatta, että mielenterveyteen liittyviin koulutuksiin osallistuttiin vuonna 2018 edellistä vuotta vähemmän, ei tarve kyseisille koulutuksille ole vähentynyt.

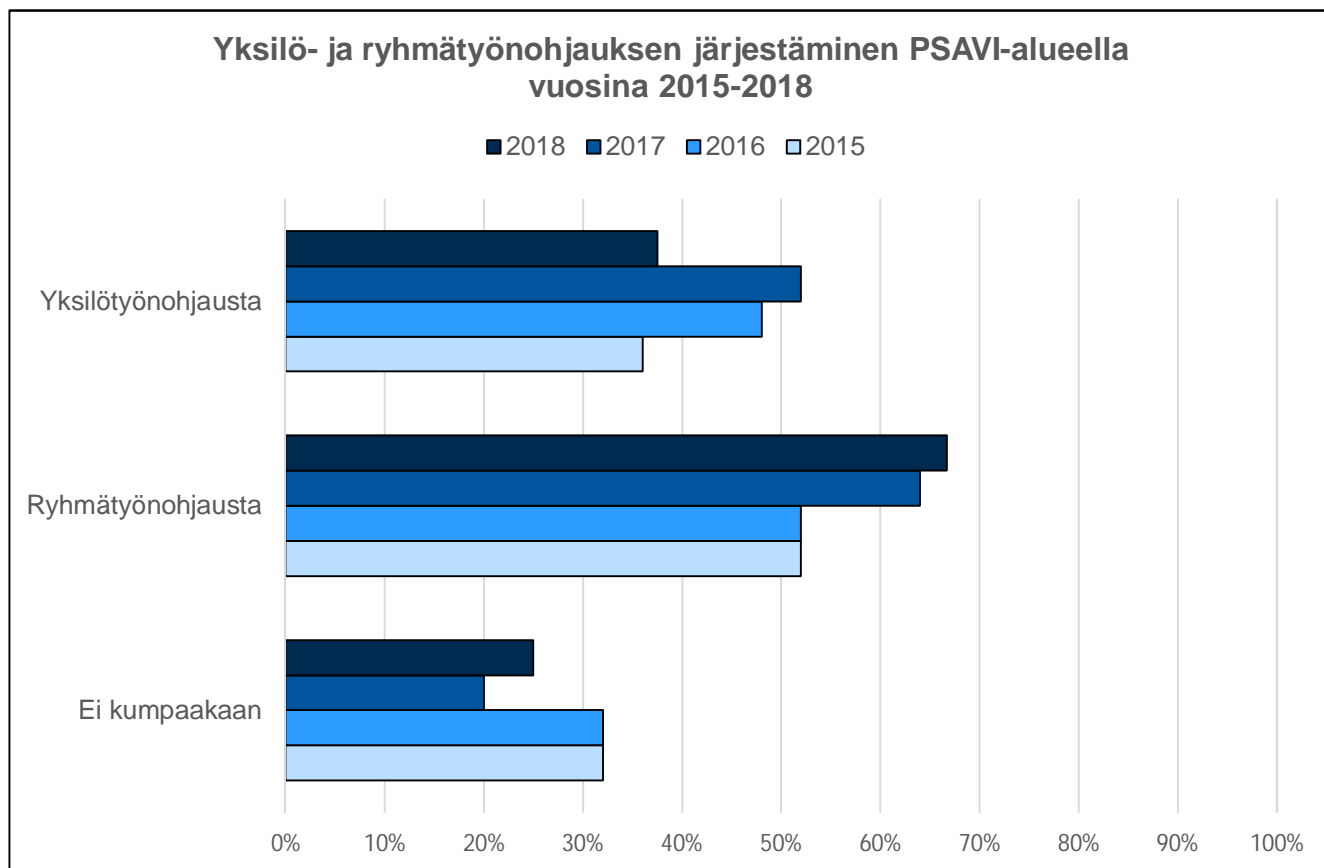
Kyselyvastauksissa tuli esille maantieteellisen etäisyyden vaikutukset koulutuksiin osallistumiselle. Koulutuksiin olisi haluttu osallistua enemmänkin, mutta se koettiin haastavaksi etäisyyksien vuoksi. Eräs vastaajista toivoikin pitkien välimatkojen vuoksi aiempaa enemmän verkkokoulutuksia.

Työpajahenkilöstön koulutustarpeita PSAVI-alueella vuonna 2018

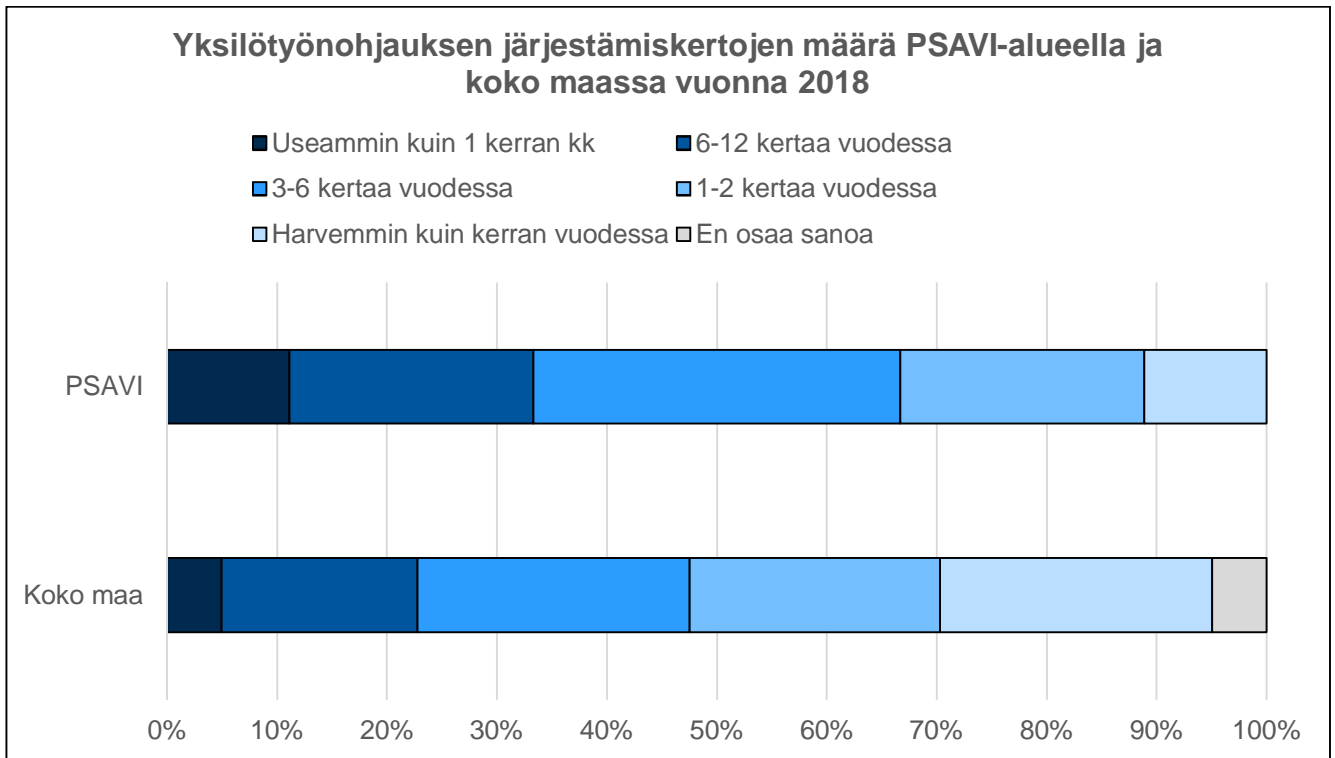
Kuva 14. Työpajahenkilöstön koulutustarpeita PSAVI-alueella vuonna 2018.

Yksilötyönohjausta järjestettiin PSAVI-alueen nuorten työpajoissa vuonna 2018 huomattavasti vähemmän kuin kahtena edellisellä vuotena: osuus tippui 20 prosenttiyksikköä (Kuva 15). Sen sijaan ryhmätyönohjausta järjestettiin hieman kattavammin kuin edellisellä vuotena: osuus ylitti nyt kaksi kolmasosaa alueen pajoista. Neljäsosa alueen pajoista ei järjestänyt vuonna 2018 työnohjausta ollenkaan.

Kuva 15. Työnohjauksen järjestäminen PSAVI-alueen nuorten työpajoissa vuosina 2015–2018.

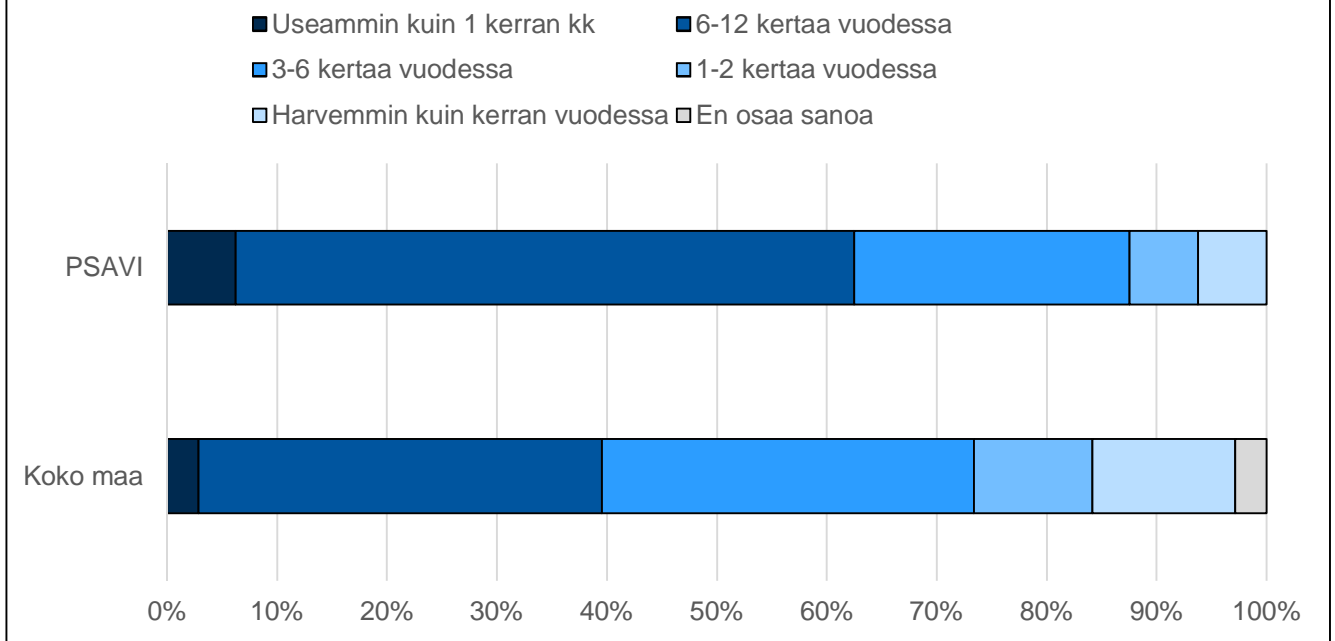
Kolmasosa PSAVI-alueen yksilötyönohjausta järjestäneistä pajoista järjesti sitä vähintään 6 kertaa vuodessa. Vastaava osuus oli koko maassa neljäsosa yksilötyönohjausta järjestäneistä pajoista. (Kuva 16)

Kuva 16. Yksilötyönohjauksen järjestäminen PSAVI-alueen ja koko maan työpajoissa vuonna 2018. Osuudet yksilötyönohjausta järjestäneistä pajoista.

Ryhmätyönohjausta järjestettiin PSAVI-alueella myös useammin koko maahan verrattuna, sillä yli 60 prosenttia PSAVI-alueen ryhmätyönohjausta järjestäneistä pajoista järjesti ryhmätyönohjausta vähintään 6–12 kertaa vuodessa. Koko maan osuus oli noin 40 prosenttia. (Kuva 17)

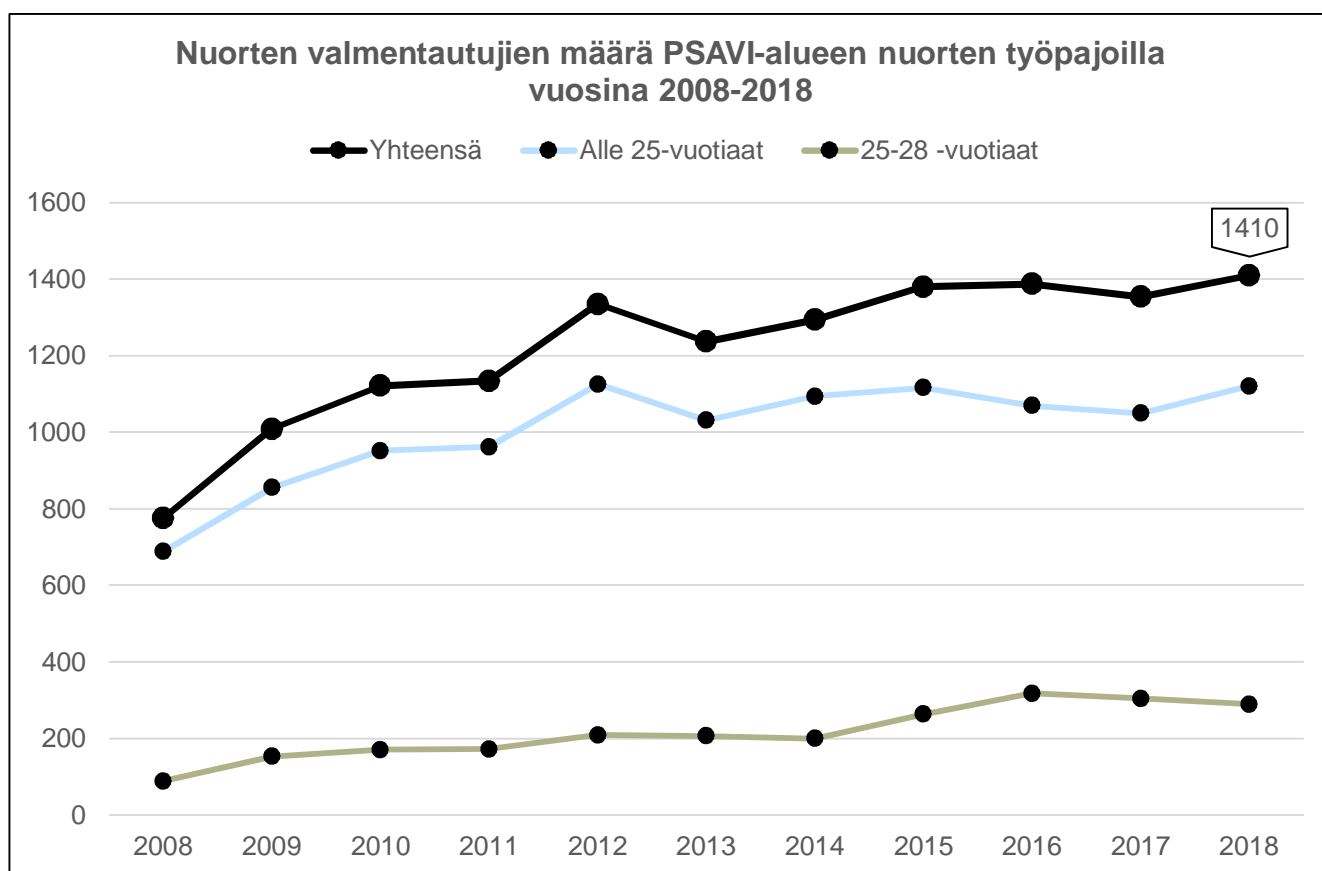
Ryhmätyönohjauksen järjestämiskertojen määrä PSAVI-alueella ja koko maassa vuonna 2018

Kuva 17. Ryhmätyönohjauksen järjestäminen PSAVI-alueen ja koko maan työpajoissa vuonna 2018. Osuudet ryhmätyönohjauksista järjestäneistä pajoista.

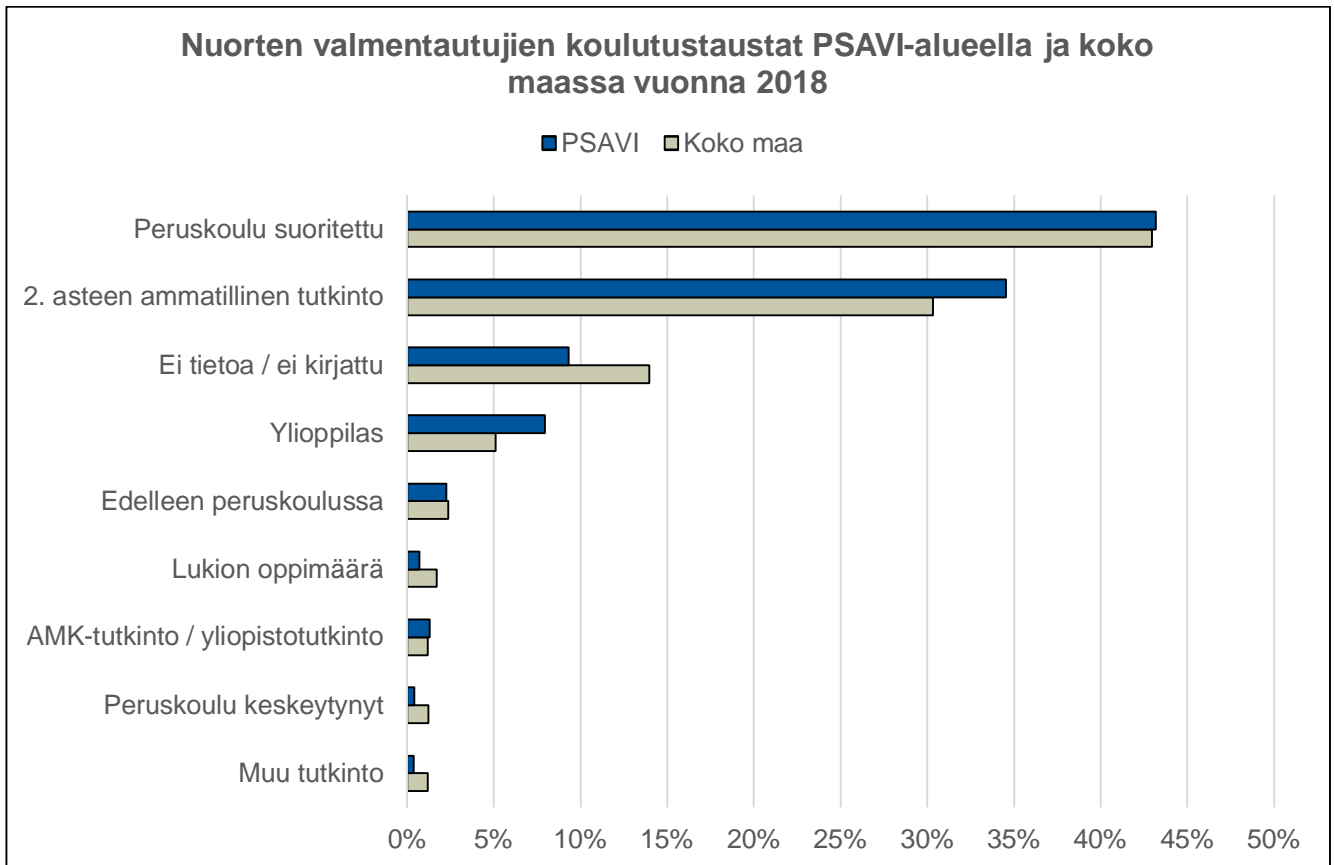
4. Nuoret valmentautajat

PSAVI-alueen nuorten työpajoissa oli vuonna 2018 yhteensä 1 410 nuorta valmentautujaa. Tämä tarkoittaa PSAVI-alueen yksilö- ja työvalmentajien henkilötyövuosiin (120,5) suhteutettuna 12 nuorta yhtä valmennushenkilöstön henkilötyövuotta kohti. Koko PSAVI-alueella nuorten valmentautujien määrä on noussut tasaisesti vuoden 2013 yli 1 200 valmentautujasta nykyiseen 1 400 valmentautujaan (Kuva 18). Alle 17-vuotiaita oli 64, 17–20-vuotiaita 509, 21–24-vuotiaita 548 ja 25–28-vuotiaita 289. Äidinkielenään jotain muuta kuin suomen tai ruotsin kieltä puhuvia oli 27 nuorta.

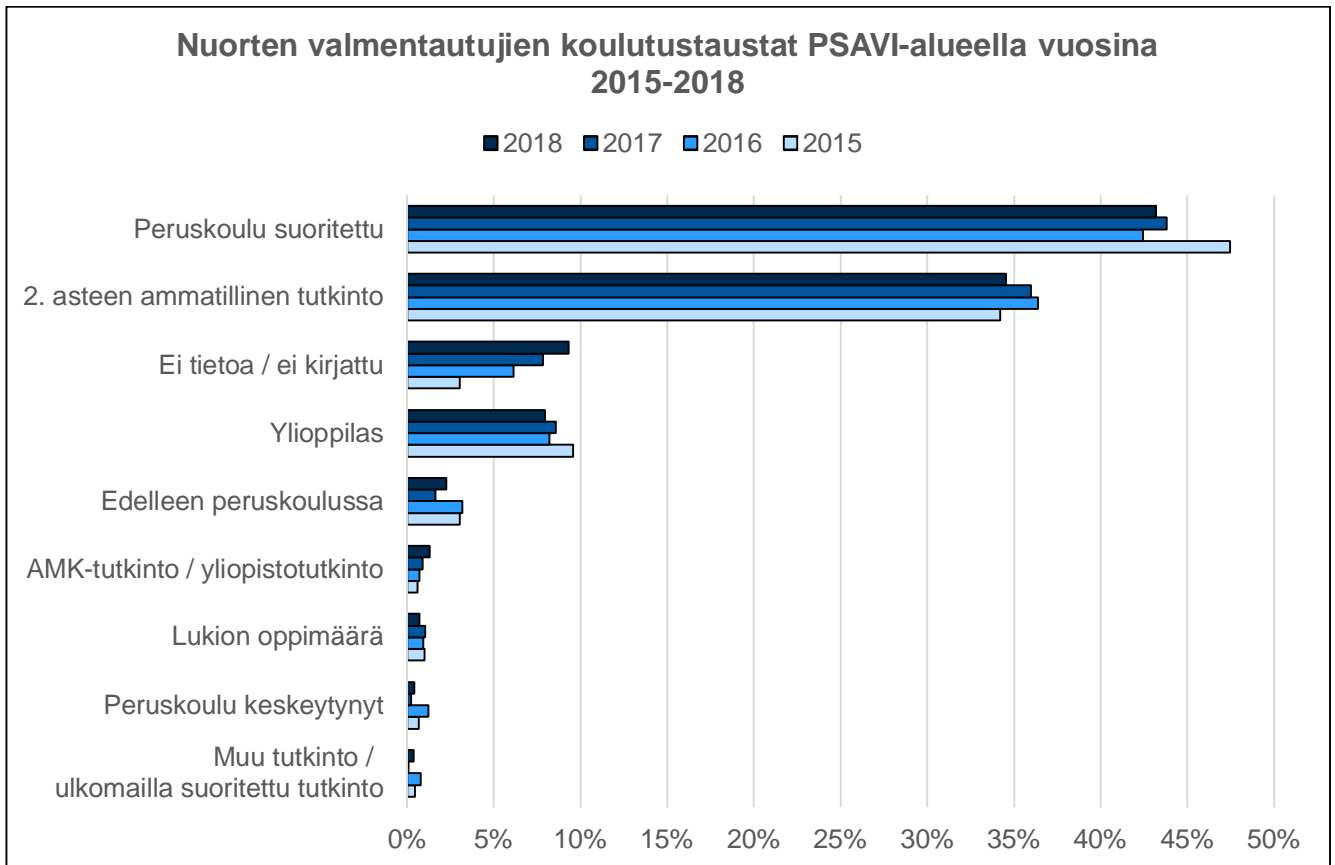
Kuva 18. Nuorten valmentautujien määrä PSAVI-alueen nuorten työpajoilla vuosina 2008–2018.

Vuonna 2018 PSAVI-alueen nuorten työpajojen nuorista valmentautujista hieman yli 40 prosentilla ylin suoritettu tutkinto oli peruskoulu (Kuva 19). Valmentautujien koulutustaustat eivät poikenneet merkittävästi koko maan osuuksista. Suurimmat erot olivat toisen asteen ammatillisen tutkinnon suorittaneiden valmentautujien ja ylioppilastutkinnon suorittaneiden valmentautujien osuuksissa, jotka olivat PSAVI-alueella muutaman prosenttiyksikön korkeammalla kuin koko maassa.

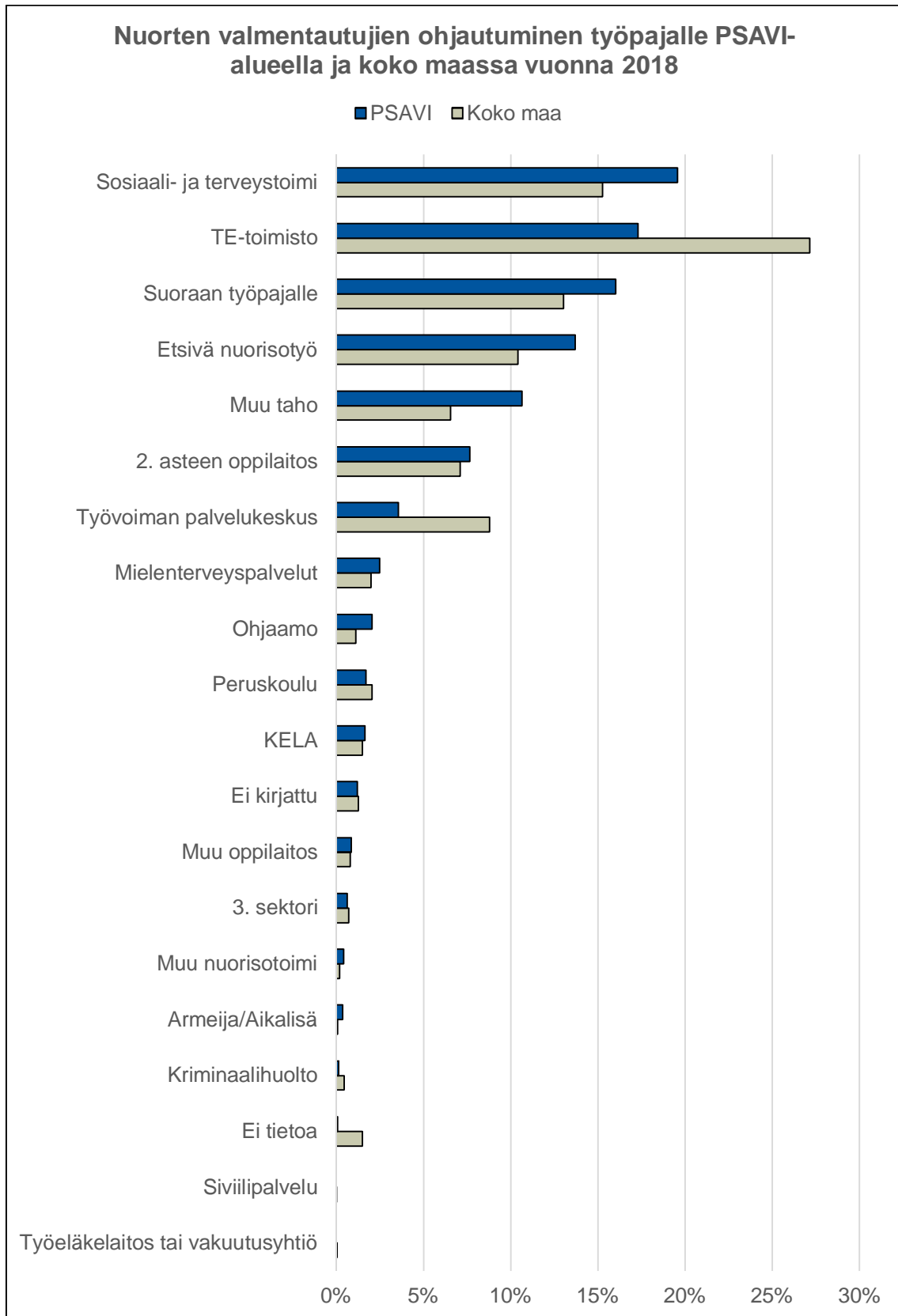
Kuva 19. Nuorten valmentautujien koulutustaustojen (ylin suoritettu tutkinto) osuudet PSAVI-alueella ja koko maassa vuonna 2018. Osuudet alueen kaikista nuorista valmentautujista.

Valmentautujien koulutustaustoissa ei ole tapahtunut kokonaisuudessaan suurempia muutoksia vuosien 2015–2018 aikana lukuun ottamatta niiden valmentautujien osuutta, joiden koulutustausta ei ole tiedossa. Heidän osuus on kasvanut yli 6 prosenttiyksikköä. (Kuva 20)

Kuva 20. Nuorten valmentautujien koulutustaustojen (ylin suoritettu tutkinto) osuudet PSAVI-alueella vuosina 2015–2018. Osuudet alueen kaikista nuorista valmentautujista.

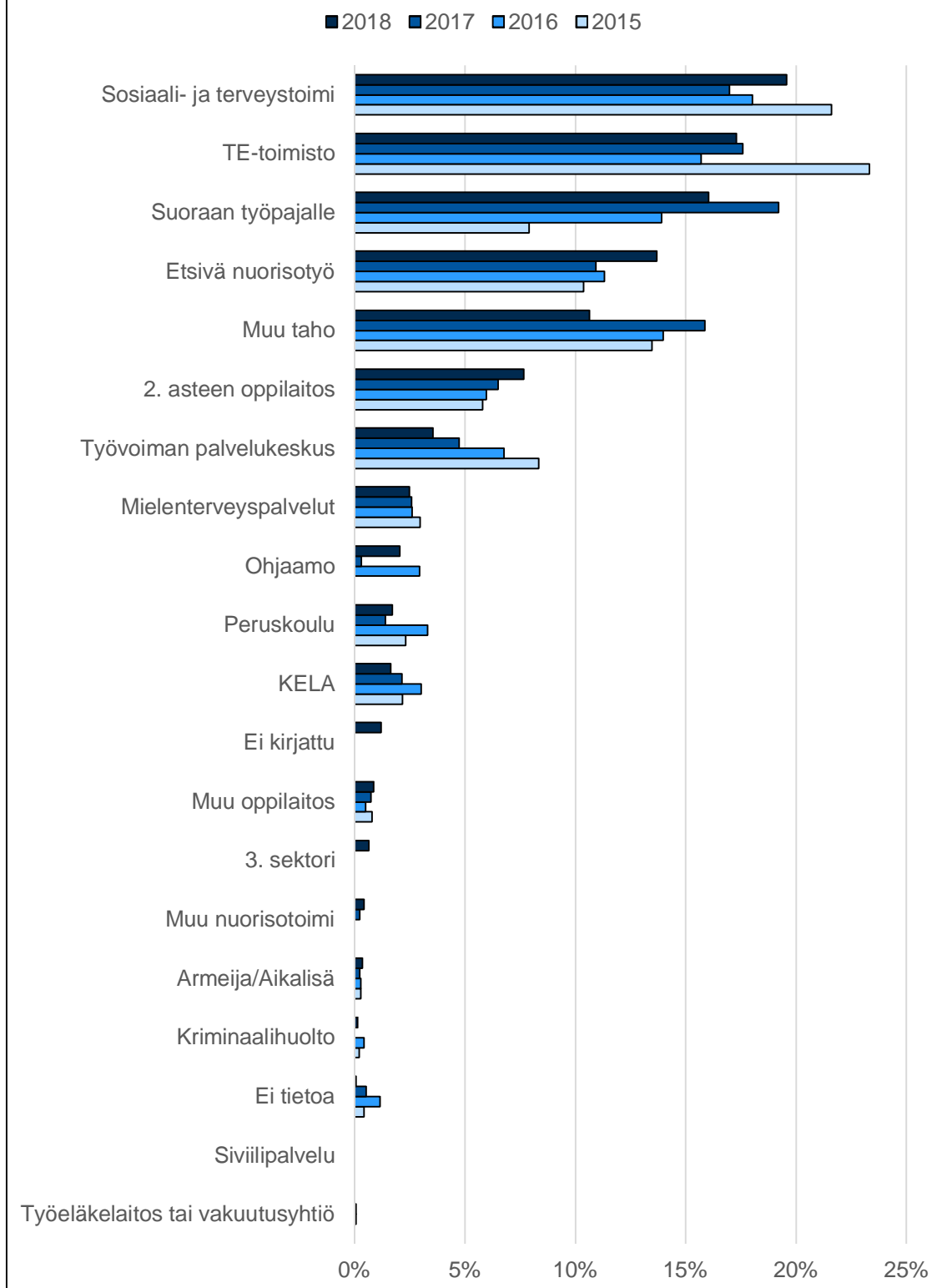
Yleisimmin nuoret ohjautuivat PSAVI-alueella työpajalle sosiaali- ja terveystoimen kautta. Sen kautta ohjautui noin viidesosa nuorista valmentautujista. Sosiaali- ja terveystoimen, etsivän nuorisotyön ja jonkin muun tahon kautta pajalle ohjautuminen sekä pajalle tuleminen omatoimisesti tai läheisen yhteydenoton kautta olivat yleisempiä PSAVI-alueen pajoilla kuin koko maassa. ”Muu taho” -luokka sisältää pääasiassa erilaisten hankkeiden ja kunnan työllisyyspalveluiden kautta ohjautumista. TE-toimiston osuus oli koko maahan verrattuna huomattavasti 10 prosenttiyksikköä matalampi. (Kuva 21)

Kuva 21. Nuorten valmentautujien ohjautuminen työpajalle PSAVI-alueella ja koko maassa vuonna 2018. Osuudet alueen kaikista nuorista valmentautujista.

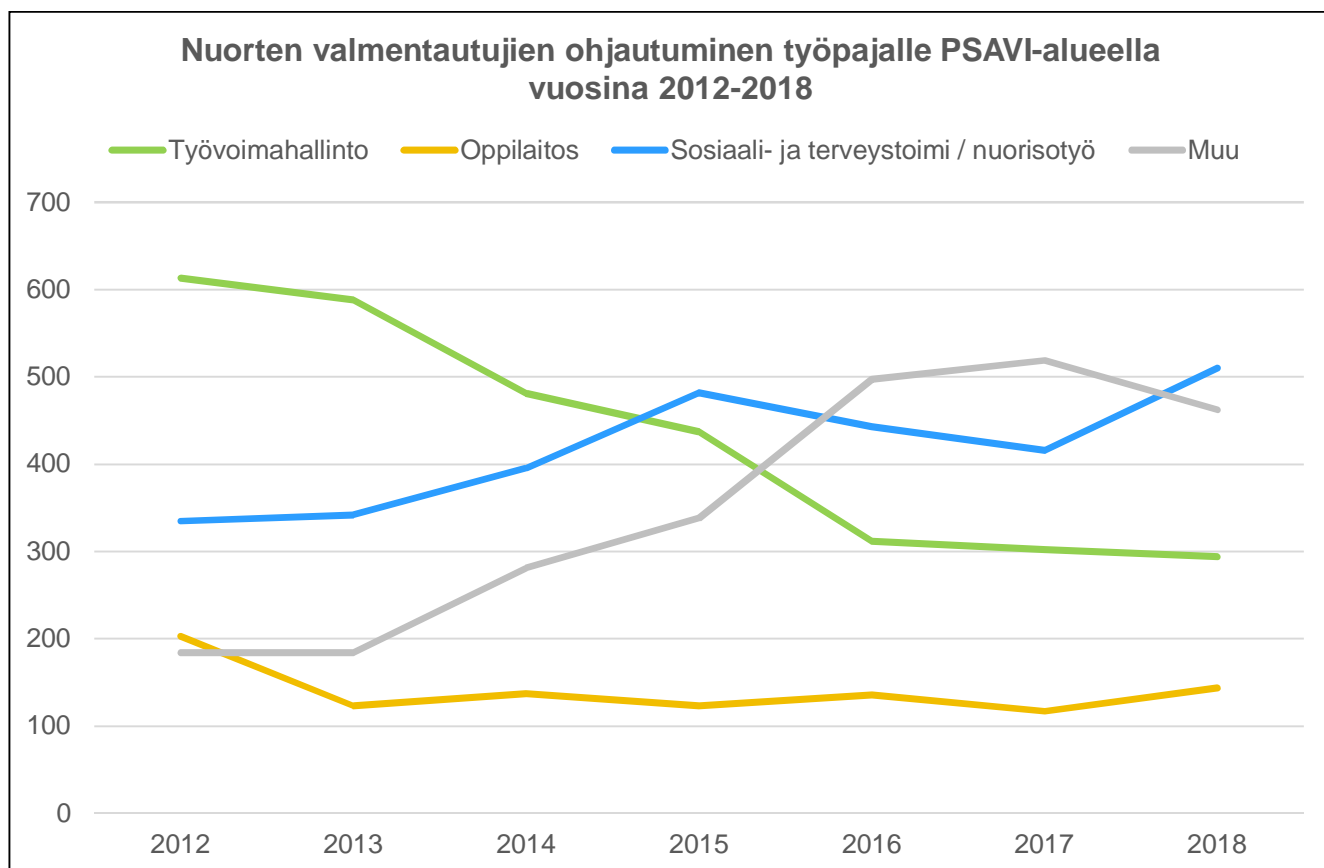
PSAVI-alueella nuorten valmentautujien ohjautumisessa työpajalle on ollut vuosittaista vaihtelua (Kuva 22). Tasaisimmin osuus on noussut toisen asteen oppilaitoksen kohdalla, ja selkein lasku on työvoiman palvelukeskuksen kohdalla. Toisen asteen oppilaitos on noussut vajaasta 6 prosentista lähes 8 prosenttiin. Työvoiman palvelukeskus on taas tipahtanut 8 prosentista alle 4 prosenttiin.

Nuorten valmentautujien ohjautuminen työpajalle PSAVI-alueella vuosina 2015-2018

Kuva 22. Nuorten valmentautujien ohjautuminen työpajalle PSAVI-alueella vuosina 2015–2018. Osuudet alueen kaikista nuorista valmentautujista.

Kuvassa 23 on esitetty nuorten valmentautujien ohjautuminen työpajalle pidemmällä aikavälillä ja vain kyselyyn laadittuja yläluokkia tarkastelemalla. Kaaviossa ei tarkastella prosenttiosuuksia kaikista nuorista valmentautujista, vaan nuorten määriä. Nuorten kokonaismäärä on kasvanut vuodesta 2013 lähtien tasaisesti, joten esimerkiksi vuonna 2013 pajalle ohjautuneita nuoria oli lähes 200 vähemmän kuin vuonna 2018.

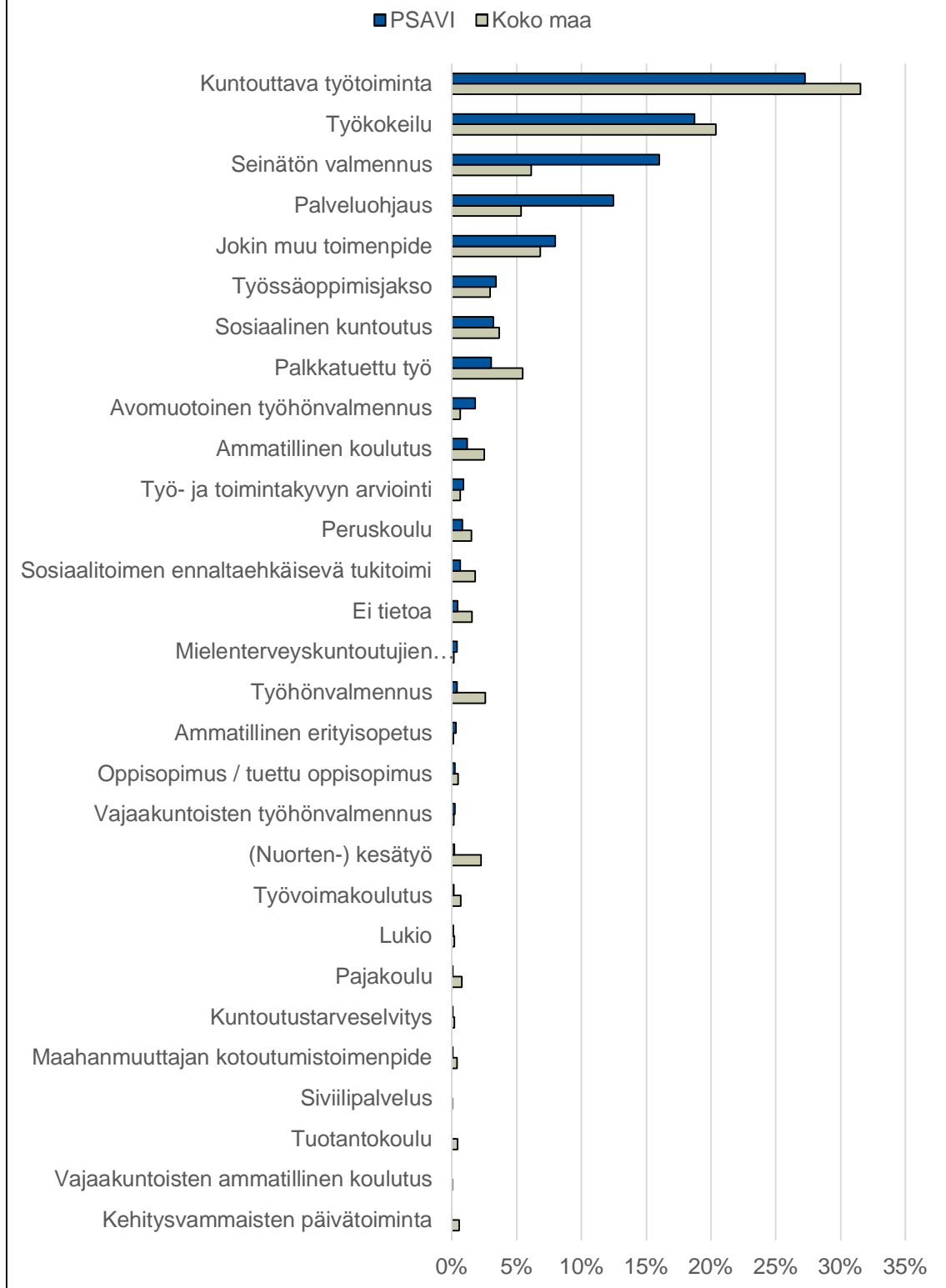
Kuva 23. Nuorten valmentautujien ohjautuminen PSAVI-alueen nuorten työpajoille vuosina 2012–2018.

Työvoimahallinnon kautta ohjautuvien nuorten määrä tippui vuosien 2012–2016 aikana 600 nuoresta 300 nuoreen. Sen jälkeen ohjautuminen työvoimahallinnon kautta on säilynyt tasaisena. ”Muu” -luokkaan sisältyvien ohjautumisten kautta pajalle ohjautuneiden nuorten määrä on lisääntynyt huomattavasti vuodesta 2012 lähtien. Luokkaan liittyvistä ohjautumisista merkittävin määrällisesti on suoraan pajalla omatoiminen tai läheisen yhteydenoton kautta tuleminen. Myös ”sosiaali- ja terveystoimi/nuorisotyö” -luokkaan liittyvä ohjautuminen on lisääntynyt pitkällä aikavälillä, vaikka luokan vuosittaiset ohjautumismäärät ovatkin heilahdelleet: 2012–2014 nuoria ohjautui yli 300 vuodessa, 2015–2017 yli 400 vuodessa ja 2018 yli 500. Oppilaitoksen osuus on säilynyt 100–150 nuoren tasolla vuodesta 2013 lähtien.

4.1. Nuoret valmentautajat työpajalla

Pajajakson aikana valmentautajat voivat olla monessa eri toimenpiteessä. PSAVI-alueella vuonna 2018 yleisimmät toimenpiteet olivat kuntouttava työtoiminta ja työkokeilu, vaikka niiden osuudet olivatkin pienemmät koko maahan verrattuna. Taas seinättömän valmennuksen ja palveluohjauksen osuudet olivat huomattavasti koko maata suuremmat.

Nuoret valmentautujat toimenpiteittäin PSAVI-alueella ja koko maassa vuonna 2018

Kuva 24. Nuorten valmentautujien osuudet erilaisissa toimenpiteissä PSAVI-alueella ja koko maassa vuonna 2018. Osuudet kaikista alueen nuorille valmentautujille suunnatuista toimenpiteistä.

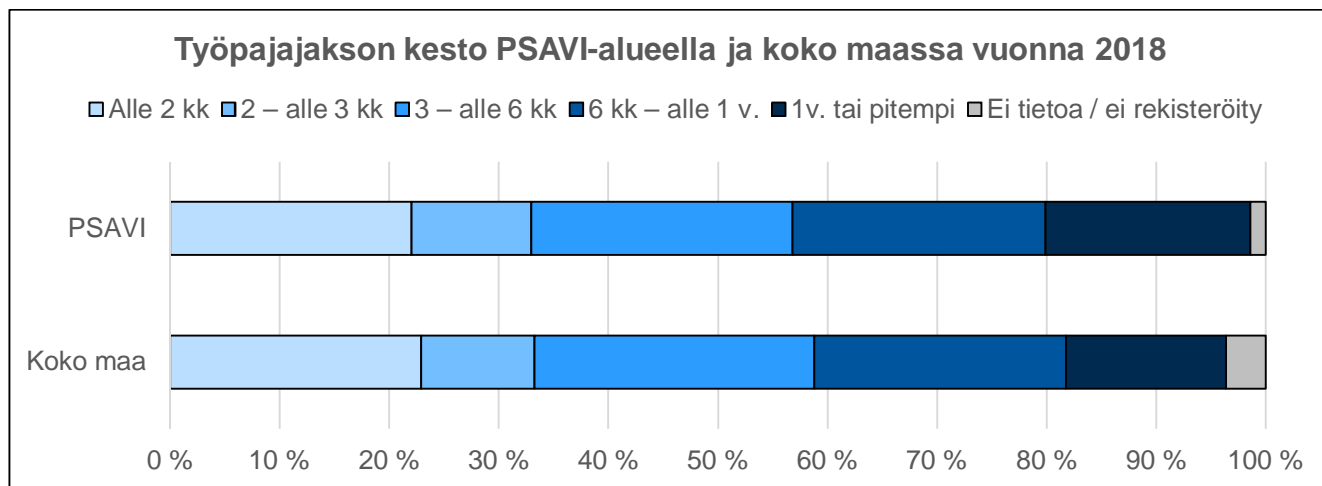
Kuvassa 25 toimenpiteiden osuuksia verrattu vuoteen 2017. Seinättömän valmennuksen osuus on kasvanut lähes 10 prosenttiyksikköä edellisvuoteen verrattuna. Myös kuntouttavan työtoiminnan, sosiaalisen kuntoutuksen ja avomuotoisen työhönvalmennuksen osuudet ovat vuotta 2017 suuremmat. Nuorten valmentautujien, joiden toimenpide ei ole tiedossa, osuus on tippunut lähes nolnaan. Muilta osin osuuksissa ei ole merkittäviä eroja.

Nuoret valmentautajat toimenpiteittäin PSAVI-alueella ja koko maassa vuonna 2018

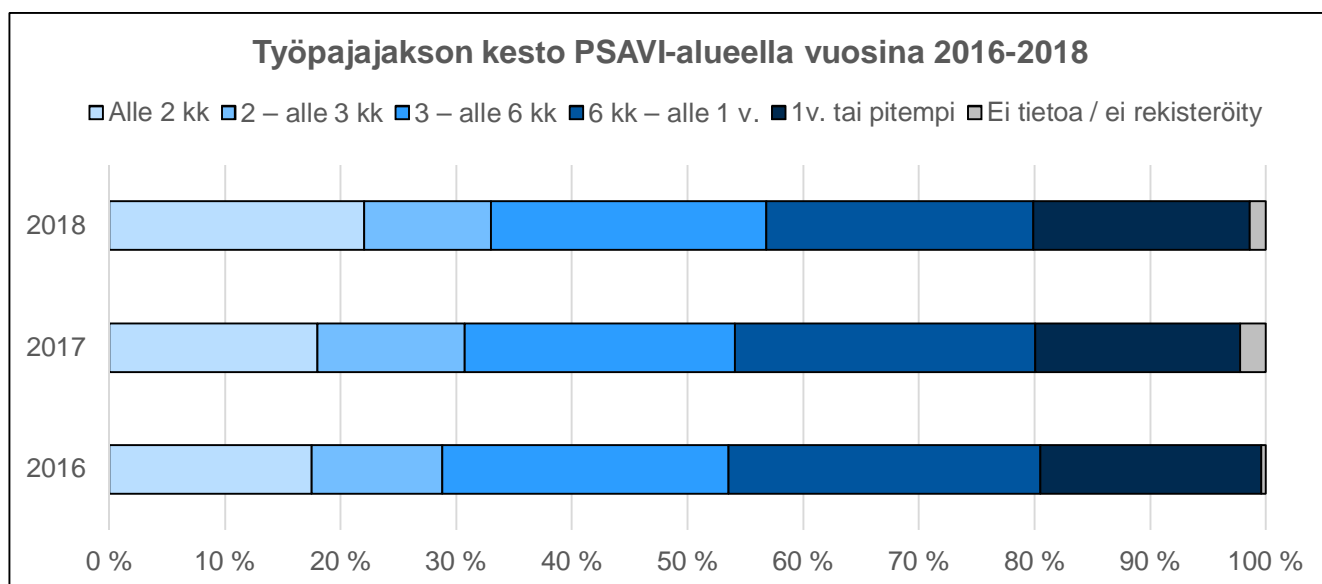
Kuva 25. Nuorten valmentautujien osuudet erilaisissa toimenpiteissä PSAVI-alueella vuosina 2015–2018. Osuudet kaikista alueen nuorille valmentautujille suunnatuista toimenpiteistä.

Työpajajakson kesto riippuu valmentautujan yksilöllisistä tarpeista. Jakson pituus vaihteli kolmen kuukauden ja vuoden pituisten jaksojen välillä. Nuorten valmentautujien vuoden 2018 pajajaksojen kestot eivät eroa koko maan tuloksista (Kuva 26).

Kuva 26. Nuorten valmentautujien työpajajakson kestot PSAVI-alueella ja koko maassa vuonna 2018. Osuudet kaikista alueen nuorten valmentautujien pajajaksoista.

Vuosiin 2016 ja 2017 verrattuna vuonna 2018 pitkien, vähintään puoli vuotta kestävien, pajajaksojen osuus oli pienempi. Alle kahden kuukauden jaksojen osuudet ovat taas nousseet hieman kolmen vuoden aikana (Kuva 27).

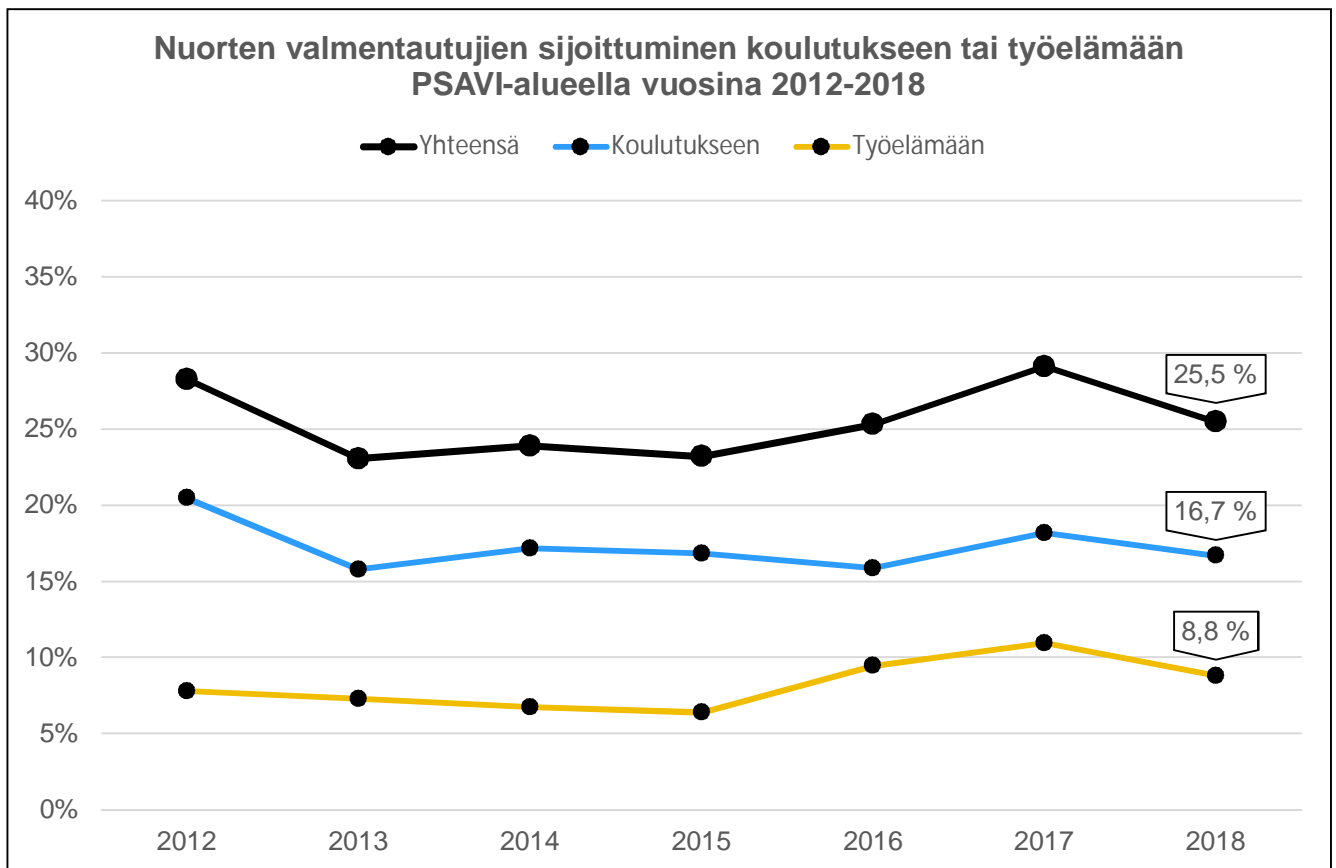

Kuva 27. Nuorten valmentautujien työpajajakson kestot PSAVI-alueella vuosina 2016–2018. Osuudet kaikista alueen nuorten valmentautujien pajajaksoista.

4.2. Nuorten valmentautujien sijoittuminen työpajajakson jälkeen

Nuorten työpajatoiminnan tehtävänä on valmennuksen avulla parantaa nuoren valmiuksia päästä koulutukseen, suorittaa koulutus loppuun ja päästä avoimille työmarkkinoille tai muuhun tarvitsemaansa palveluun (Nuorisolaki 1285/2016: 4 luku 13 §)

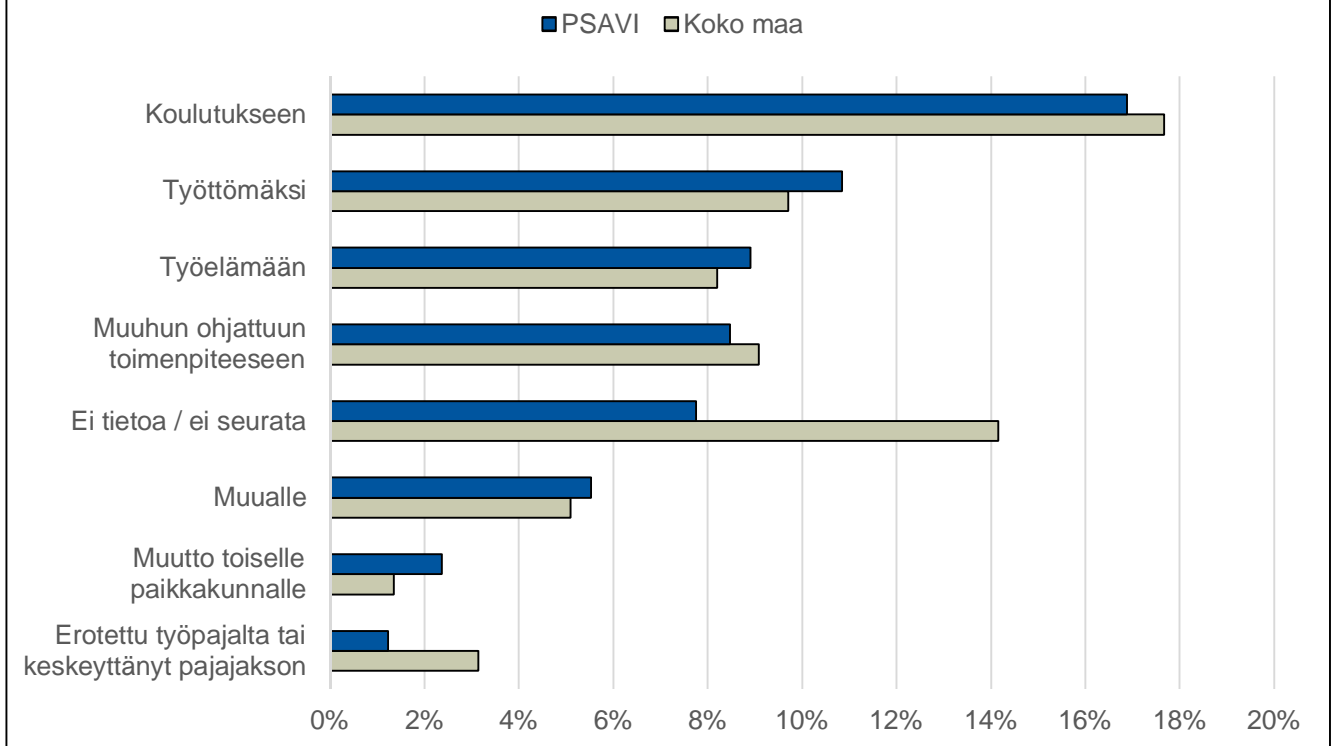
Vuonna 2017 koulutukseen tai työelämään sijoittuneiden osuus oli edellisvuosia selvästi suurempi, mutta vuonna 2018 osuus laski vuoden 2016 tasolle. Koulutukseen tai työelämään sijoittui neljäsosa kaikista nuorista valmentautujista. Näistä koulutukseen sijoittui vajaa 17 prosenttia ja työelämään vajaa 9 prosenttia (Kuva 28).

Kuva 28. Koulutukseen ja työelämään sijoittuneiden osuus kaikista alle 29-vuotiaista valmentautujista PSAVI-alueella vuosina 2012–2018.

Kuvassa 29 on esitetty tarkemmin pajajakson aloittaneiden nuorten sijoittumista pajajakson jälkeen PSAVI-alueella ja koko maassa vuonna 2018. Valmentautujien, joiden sijoittumisesta ei ole tietoa, osuus oli kuuden prosenttiyksikön erolla pienempi kuin koko maassa. Muutoin PSAVI-alueen tilanne oli samankaltainen koko maan sijoittumistilanteeseen verrattuna. Muualle sijoittuneiden osalta sijoittumiskohteeksi mainittiin esimerkiksi äitiysloma, armeija/siviilipalvelus, sairausloma ja työkyvyttömyyseläke. Yli kolmasosa PSAVI-alueen nuorista oli edelleen työpajalla.

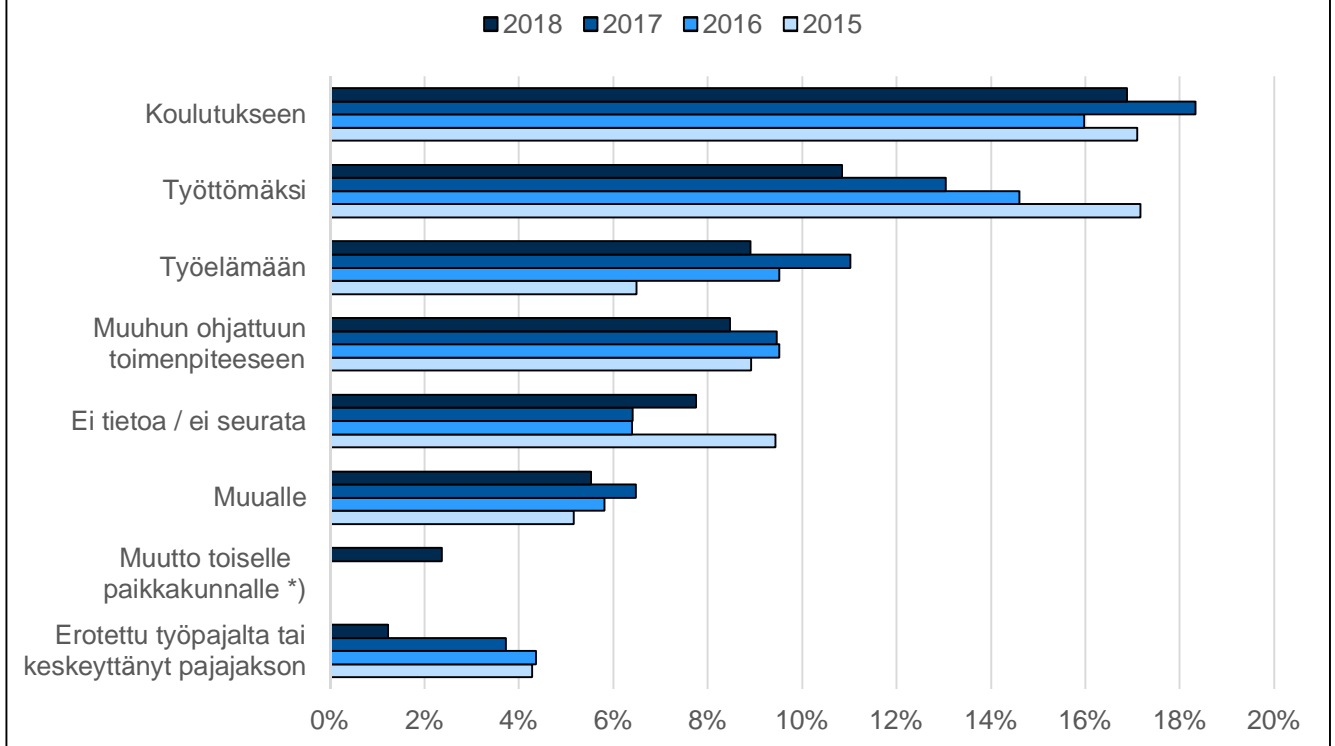
Nuorten valmentautujien sijoittuminen työpajajakson jälkeen PSAVI-alueella ja koko maassa vuonna 2018

Kuva 29. Nuorten valmentautujien sijoittuminen pajajakson jälkeen PSAVI-alueella ja koko maassa vuonna 2018. Osuudet alueen kaikista pajajakson aloittaneista nuorista valmentautujista.

Työttömäksi sijoittuneiden osuus on laskenut tasaisesti vuodesta 2015 vuoteen 2018: 17 prosentista hieman alle 11 prosenttiin (Kuva 30). Muuten osuuksissa ei ole tapahtunut selkeitä muutoksia vuosien 2015 ja 2018 välillä.

Nuorten valmentautujien sijoittuminen työpajajakson jälkeen PSAVI-alueella vuosina 2015-2018

Kuva 30. Nuorten valmentautujien sijoittuminen pajajakson jälkeen PSAVI-alueella vuosina 2015–2018. Osuudet alueen kaikista pajajakson aloittaneista nuorista valmentautujista. *) Vaihtoehtoa ”Muutto toiselle paikkakunnalle” ei ollut luokittelussa vuosina 2015–2017.

5. Toiminta nuorten työpajoilla

Nuorten työpajalla nuori valmentautuu tekemällä työtä tai työtoimintaa omien edellytystensä mukaan henkilökohtaiseen valmennussuunnitelmaan pohjautuen. Valmennuksen kautta edistetään nuoren elämänhallintataitoja, edistetään kasvua, itsenäistymistä ja osallisuutta sekä parannetaan nuoren valmiuksia koulutusta, työmarkkinoita tai muuta nuoren tarvitsemaa palvelua varten (Nuorisolaki 1285/2016: 4 luku 13 §).

Kaikissa PSAVI-alueen nuorten työpajoissa laadittiin vuonna 2018 nuorelle henkilökohtainen suunnitelma työpajajaksolle, järjestettiin yksilövalmennusta sekä tarjottiin terveys-, ravinto- ja liikuntakasvatusta. PSAVI-alueen nuorten työpajojen toimintamenetelmät ja palvelut olivat kokonaisuutena tarkastellen kattavammat kuin koko maassa, sillä ainoastaan työhönvalmennusta, työ- ja toimintakyvyn arviointia sekä maahanmuuttajien kotouttamista oli suhteessa enemmän tarjolla koko maassa kuin PSAVI-alueella. Kuten vuonna 2017, myös vuonna 2018 Nuotta-valmennuksen osuus oli PSAVI-alueella 40 prosenttiyksikköä korkeampi koko maan osuuteen verrattuna. Myös seinättömän valmennuksen ja nuorten vapaa-ajantoiminnan osuudet olivat korkeammat koko maahan verrattuna. (Kuva 31)

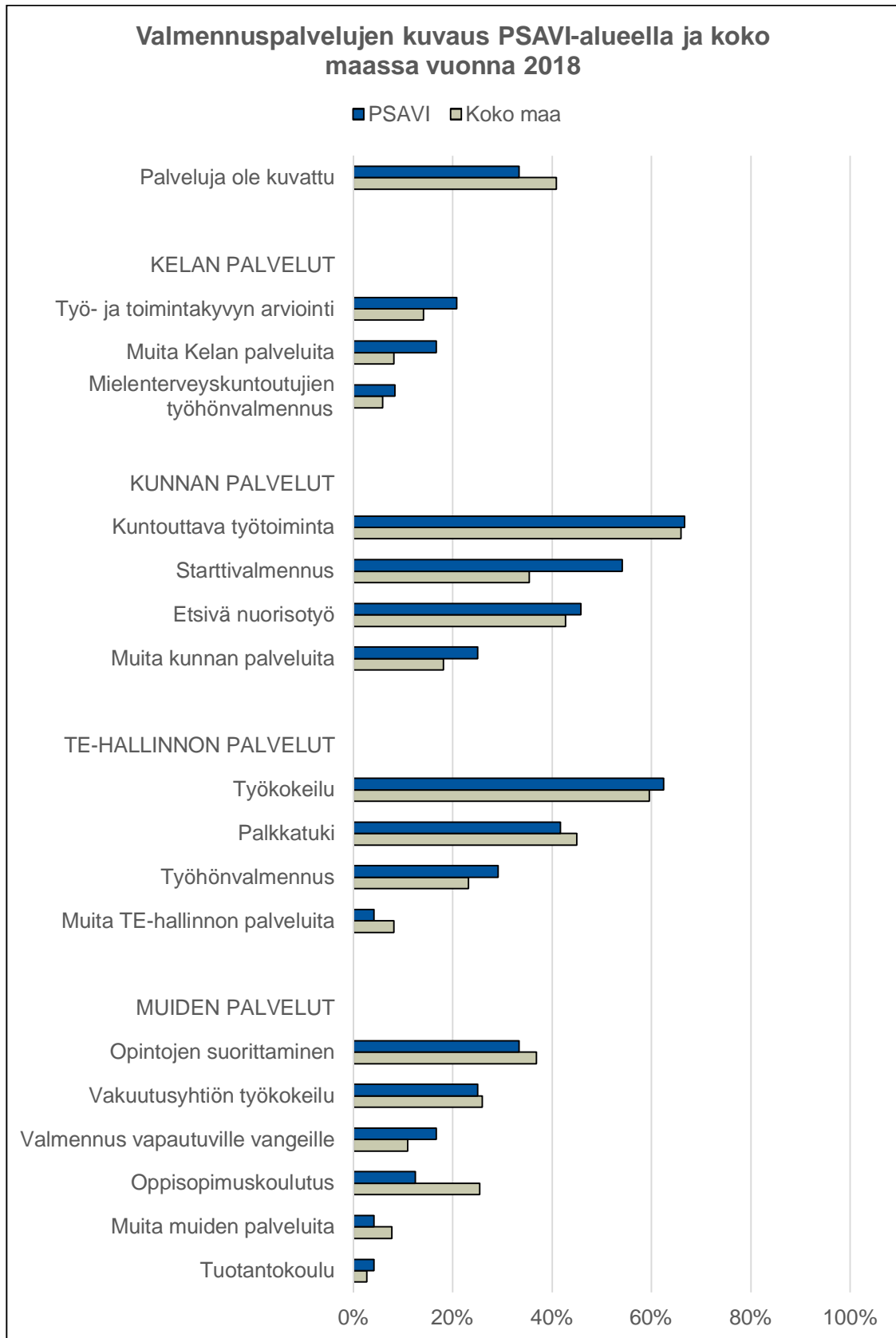
Työpajojen toimintamenetelmät ja palvelut PSAVI-alueella ja koko maassa vuonna 2018

Kuva 31. Nuorten työpajatoiminnassa käytössä olevat toimintamenetelmät ja palvelut PSAVI-alueella ja koko maassa vuonna 2018. Osuudet kaikista nuorten työpajatoimintaa alueella järjestäneistä toimijoista.

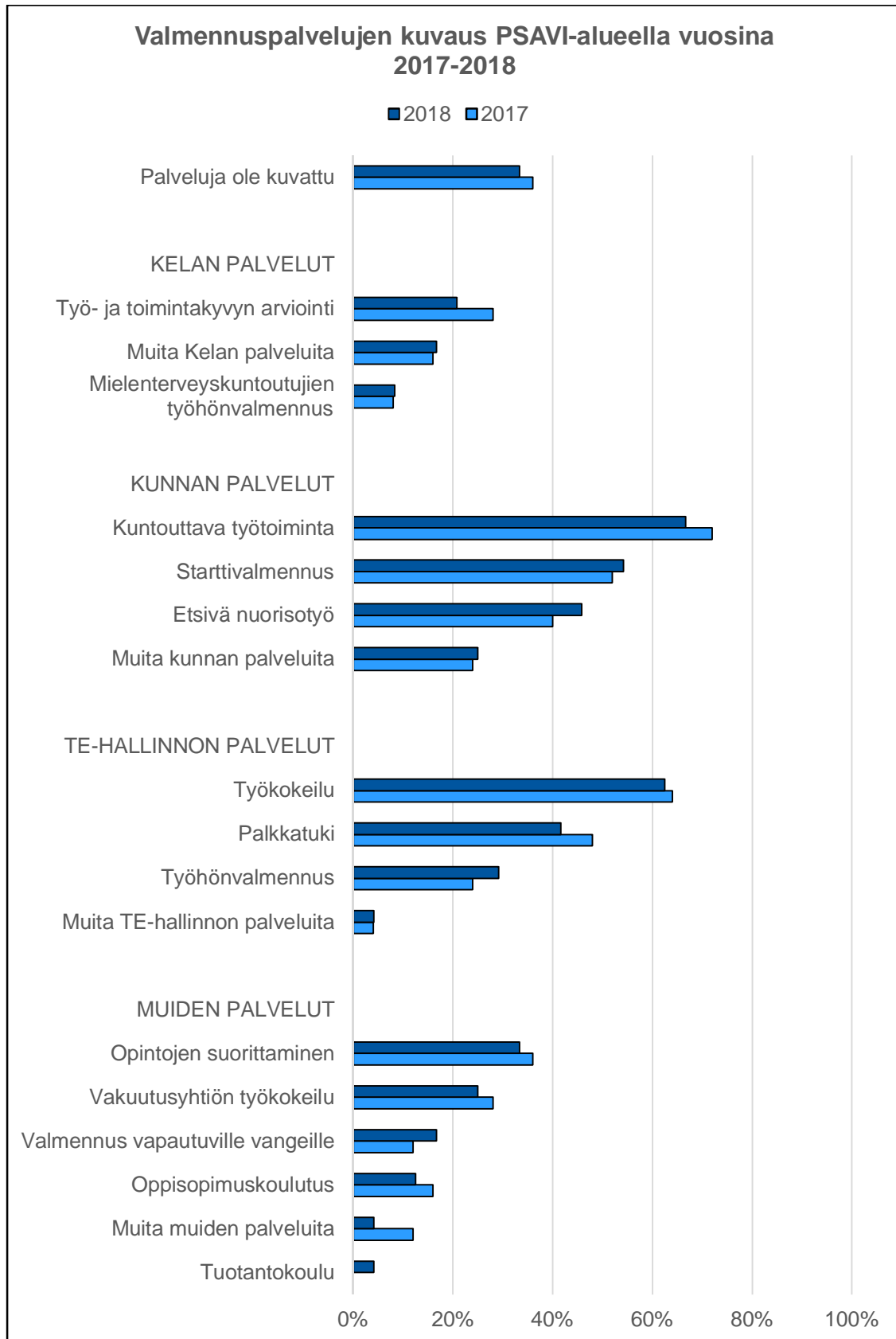
PSAVI-alueen nuorten työpajojen käytössä olevissa toimintamenetelmissä ja palveluissa ei ole kokonaisuudessaan tapahtunut merkittäviä muutoksia vuosina 2015–2018. Joitain yksittäisiä muutoksia on kuitenkin tapahtunut ajanjakson aikana. Starttivalmennusta tarjottiin PSAVI-alueella vuonna 2018 edellisvuosia harvemmassa pajassa. Vuonna 2018 osuus oli 63 prosenttia alueen pajoista, kun kolmena edellisenä vuonna osuus oli noin 80 prosenttia. Työhönvalmennuksen osuus on laskenut 76 prosentin osuudesta 54 prosenttiin vuosien 2015–2018 aikana. Sen sijaan seinättömän valmennuksen osuus on noussut vuosien 2015–2016 noin 60 prosentin osuudesta 70 prosentin tasolle. Myös korttikurssien osuus nuorten työpajojen toimintamenetelmistä ja palveluista on kasvanut selvästi vuosien 2015–2018 aikana. Vuonna 2018 niitä tarjottiin 79 prosentissa alueen pajoja, kun vuonna 2015 osuus oli 64 prosenttia.

PSAVI-alueen pajoista kolmasosa ei kuvannut valmennuspalveluja, joka oli suhteessa hieman vähemmän kuin koko maassa (Kuva 32). Eniten palvelukuvauksia tehtiin kuntouttavan työtoiminnan, työkokeilun ja starttivalmennuksen osalta, joita tekivät yli puolet PSAVI-alueen pajoista. Selkein ero koko maahan verrattuna oli starttivalmennuksen ja oppisopimuskoulutusten kohdalla. Starttivalmennuksen kohdalla PSAVI-alueen osuus oli lähes 20 prosenttiyksikköä suurempi, kun taas koko maan osuus oli yli 10 prosenttiyksikköä suurempi oppisopimuskoulutusten osalta.

Kuva 32. Valmennuspalvelujen kuvaus PSAVI-alueella ja koko maassa vuonna 2018. Osuudet kaikista nuorten työpajatoimintaa alueella järjestäneistä toimijoista.

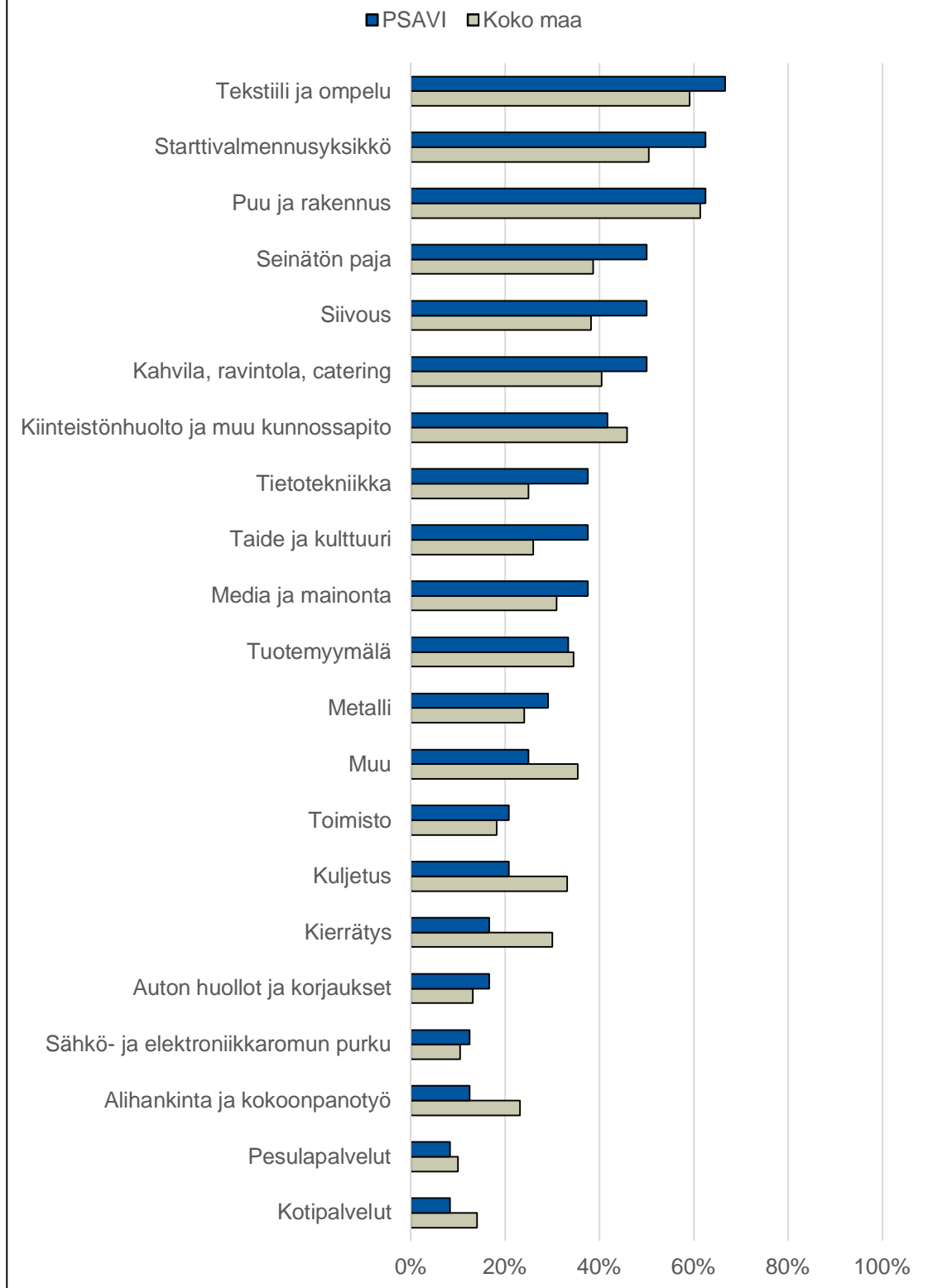
Vuoteen 2017 verrattuna palvelukuvausten osuudet eivät ole muuttuneet merkittävästi vuoden aikana (Kuva 33). Suurin muutos on Kelan työ- ja toimintakyvyn arviointi, joka on laskenut noin 8 prosenttiyksikköä. Muihin kelan palveluihin PSAVI-alueen vastaajat mainitsivat NUOTTI-valmennuksen ja muihin kunnan palveluihin sosiaalisen kuntoutuksen.

Kuva 33. Valmennuspalvelujen kuvaus PSAVI-alueella vuosina 2017 ja 2018. Osuudet kaikista nuorten työpajatoimintaa alueella järjestäneistä toimijoista.

Vuonna 2018 PSAVI-alueen yleisimmät valmennusyksiköt olivat tekstiili ja ompelu, starttivalmennusyksikkö sekä puu ja rakennus (Kuva 34). Koko maan osuuksiin verrattuna PSAVI-alueella oli suhteellisesti enemmän esimerkiksi starttivalmennusyksiköitä, seinättömiä pajoja, siivousyksiköitä ja tietotekniikkayksiköitä. Sen sijaan kiinteistöhuoltoon ja muuhun kunnossapitoon, kuljetukseen ja kierrätykseen sekä kokoonpanoon ja alihankintatyöhön liittyvät yksiköt olivat selkeästi yleisempiä koko maassa. Muihin valmennusyksikköihin PSAVI-alueen vastaajat olivat listanneet muun muassa digipalvelut, ruokapankin, luonto- ja liikuntapajan sekä polkupyöräpajan.

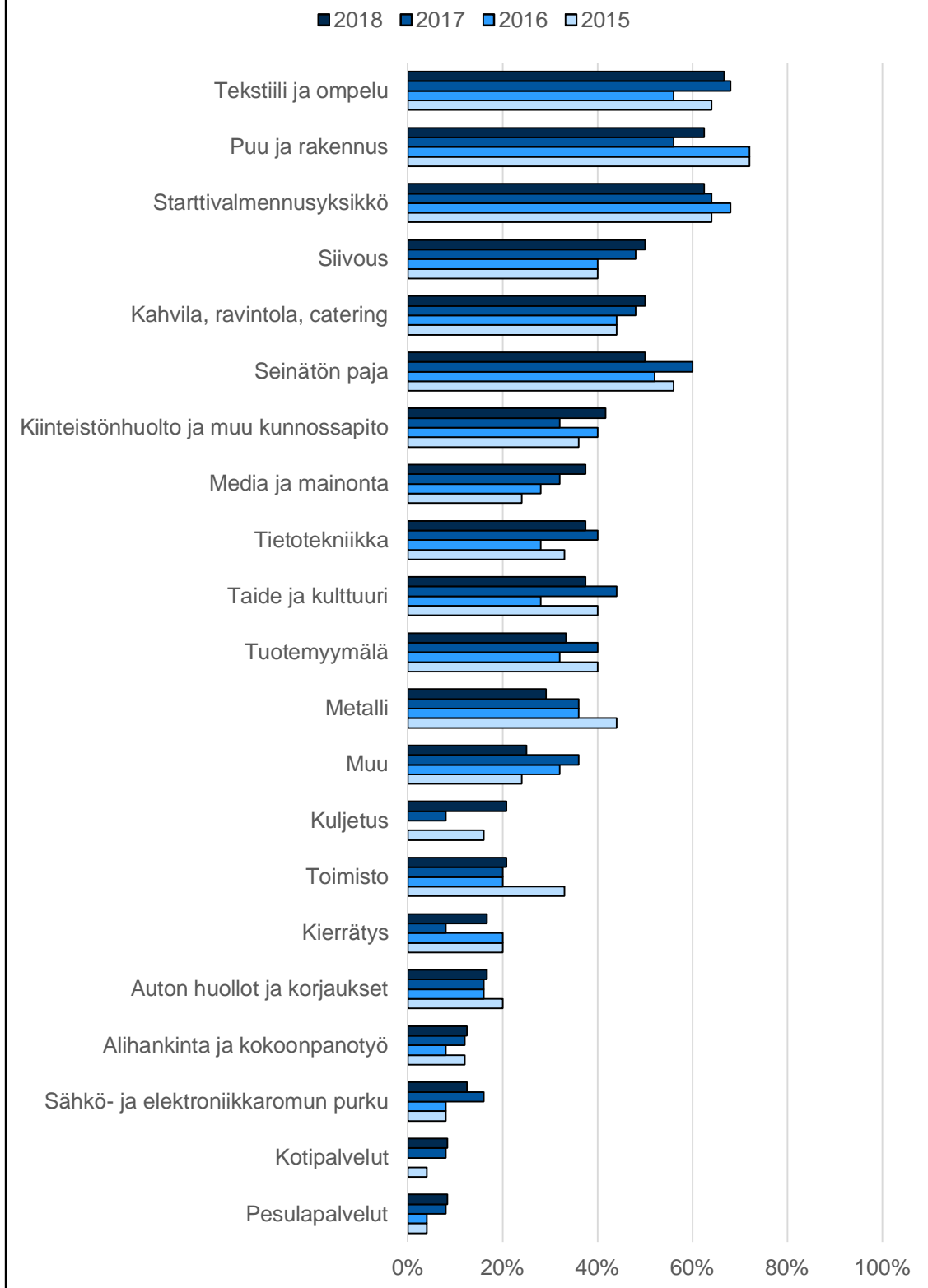
Työpajojen valmennusyksiköt PSAVI-alueella ja koko maassa vuonna 2018

Kuva 34. Nuorten työpajatoiminnan valmennusyksiköt PSAVI-alueella ja koko maassa vuonna 2018. Osuudet kaikista nuorten työpajatoimintaa alueella järjestäneistä toimijoista.

Kokonaisuudessaan PSAVI-alueen valmennusyksiköiden osuudet eivät ole muuttuneet merkittävästi muutaman vuoden aikana (Kuva 35). Joitain yksittäisiä muutoksia yksiköiden osuuksissa on kuitenkin tapahtunut, kuten mediaan ja mainontaan liittyvien valmennusyksiköiden osuus, joka on kasvanut vuodesta 2015 yhteensä 14 prosenttiyksikköä. Metallipajojen osuus nuorten työpajoilla on taas laskenut 44 prosentista 29 prosenttiin.

Nuorten työpajojen valmennusyksiköt PSAVI-alueella vuosina 2015-2018

Kuva 35. Nuorten työpajatoiminnan valmennusyksiköt PSAVI-alueella vuosina 2015–2018. Osuudet kaikista nuorten työpajatoimintaa alueella järjestäneistä toimijoista.

7.1. Haasteet nuorten työpajatoiminnassa

Vastaajat saivat kertoa kyselyssä työpajatoiminnassa kohtaamistaan haasteista, joita pajatoimijat komentoivatkin monipuolisesti. Nuorten keskuudessa on vastaajien mukaan entistä enemmän ja monipuolisemmin erilaisia ongelmia, minkä myötä pajajaksot ovat pidempiä, tuen tarve tiiviimpää ja siirtymisen pajalta eteenpäin haasteellista.

"Neuropsykiatrisen ongelmakentän piiriin kuuluvien nuorten jatko-ohjaus sekä osakykyisten työmarkkinoille saattaminen".

"Moniongelmaiset asiakkaat -> asiakasjaksot pidentyneet."

"Eri tasoisten nuorten huomioiminen toiminnan suunnittelussa"

"Nuorten sitoutuminen toimintaan, muuttuvia tekijöitä liian paljon".

"Kaikki nuoret toivotetaan lämpimästi tervetulleeksi nuorten työpajan toimintoihin, joten uudistamistyössä on huomioitava yhä vahvemmin valmentautujien hyvin erilaiset tuen tarpeet työpajalla ja tulevaisuudessa, työpajakson jälkeen".

Erilaiset nuorten pajalle ohjautumiseen, paikallisiin ja alueellisiin palveluihin, yhteistyöhön ja julkiseen hallintoon liittyvät haasteet saivat mainintoja työpajatoimijoilta.

"Asiakashankinta ajoittain, nuorille on ollut paljon palveluita ja hankkeita".

"Ohjaamon aloittamisen jälkeen kevyen tuen nuoret ovat siirtyneet sen palveluiden piiriin".

"TE-palvelujen kanssa tehtävä yhteistyö ja nuorten saavutettavuus".

"Palveluiden ja toimijoiden pirstaloituneisuus alueella. Alituinen muutos työkentässä".

"Paikkakunnalla on rajoitetusti paikkoja mihin ohjaisimme nuoria pajalta (toisen asteen oppilaitoksia, yrityksiä erilaisia pajatoimintoja). Riittämättömästi tukipalveluja (mielenterveys, päihdepalvelut)."

Pajatoimijat olivat myös huolissaan erilaisista osaamisesta, toiminnan kehittämiseen, muutoksiin sekä resursseihin ja työhyvinvointiin liittyvistä asioista.

"Pitkän aikavälin kehittämissuunnitelma/strategia puuttuu".

"Henkilöstön suuri vaihtuvuus. Työnohjauksen puuttuminen".

"Äkilliset muutokset muiden organisaatioiden toiminnassa, jotka vaikuttavat toimintaamme".

"Hallinnon uudistus kunnassa, yleensäkin hallintoon liittyvät uudistukset".

"Tiedonkulku, toimintaympäristön muutokset".

"Sote ja Maakuntaudistus. Rahoituksen epävarmuus".

"Työ on haastavaa, haastetta on myös työssäjaksamisessa".

7.2. Onnistumiset nuorten työpajatoiminnassa

Toimintaan liittyvien onnistumisten osalta pajatoimijat nostivat esille niin ikään laajasti erilaisia asioita. Vahvasti esille nousivat nuorten huomioimiseen, positiivisiin pajakokemuksiin, elämänlaadun paraneamiseen ja myönteiseen pajajakson jälkeiseen sijoittumiseen liittyvät onnistumiset.

”Nuoria on saatu eteenpäin ja nuoret ovat oppineet kertomaan omista onnistumisen kokemuksistaan joko pajajakson aikana tai jakson jälkeen”.

”Mahdollisuus kohdata nuorissa oleva ilmaisun ja tekemisen tarve, nuorten kohdalla jotka eivät oma-aloitteisesti tätä löydä tai heillä ei ole siihen mahdollisuuksia”.

”Nuoren onnistuminen ja hänen asioidensa eteenpäin meneminen.”

”Suurta valmennusta tarvinneiden nuorten sijoittuminen opiskelupaikkaan, uuteen työkokeiluun tai työpaikkaan. Yksilökohtaiset nuorten onnistumiset ja positiivinen kehitys, arjenhallinnan taitojen oppiminen, itsetunnon lisääntyminen ja oma-aloitteisuuden löytyminen.”

”Nuoret ovat antaneet hyvää palautetta, olemme pystyneet toimimaan suunnitelmien ja teemojen mukaisesti. Olemme saaneet hyvään alkuun seinättömän työpajatoiminnan”.

Onnistumisia oli myös toiminnan tuloksellisuudessa, laadussa, sisällössä, henkilökunnan osaamisessa, yhteistyössä ja pajan tunnettavuuden lisääntymisessä.

”Toiminnan tuloksellisuus nuorten koulutukseen hakeutumisen ja töihin sijoittumisen osalta. Toiminnan ammattimaisuus ja monipuolinen palvelujen tilaajakunta”.

”Valmennus on kehittynyt jatkuvasti parempaan suuntaan. Työpajalla viihdytään ja ilmapiiri on hyvä. Verkostoyhteistyö on sujuvaa ja kaupunki suurimpana palvelujen ostajana tukee vahvasti toimintaa sekä luottamushenkilöiden että virkamiesten taholta”.

”Työpajan toiminta on vakuuttanut toiminnalla yhteistyökumppanit, yhteisöt sekä yritykset”.

”Toiminnan ammattimaisuus ja moniammatillinen henkilöstö. Monipuolisen palveluvalikoiman kehittäminen”.

”Seinättömän työpajatoiminnan myötä työkokeilut ja nuorten työllistyminen yrityksiin sekä kunnan hallintokuntiin ovat moninkertaistuneet. Kuntouttavan työtoiminnan määrä on nuorten aktiivisuudessa laskenut selvästi, ja työkokeilun määrä noussut huomattavasti”.

”Nuorten tavoitettavuudessa ja heidän toimintaan sitouttamisessa on onnistuttu. Moniammatillinen yhteistyö on ollut toimivaa. Lisäksi moni nuori on onnistuttu saamaan aloittamaan opiskelua”.

”Hallintorajat ylittävä yhteistyö”.

”Yhteistyö eri toimijoiden kanssa, asiakkaiden sitoutuneisuus toimintaan, monipuolinen lukujärjestys”.

”Nuorten työpajan imagoa on nostettu sekä mainontaa on kehitetty viime vuosien aikana tietoisesti ja tavoitteellisesti. Kehittämistyön myötä nuorten suorat yhteydenotot ovat moninkertaistuneet”.

”Pitkäjänteinen työ on tuonut tunnustusta ja arvostusta omalla paikkakunnalla”

6. Työpajatoiminnan laatu ja kehittäminen

Nuorten työpajatoiminnan laatua ja yhteiskunnallista vaikuttavuutta arvioitaessa otetaan huomioon, miten nuoren mahdollisuudet sijoittua koulutukseen, työhön tai muuhun tarvitsemaansa palveluun työpajajakson jälkeen ovat parantuneet. Lisäksi nuorten työpajatoiminnan edellytyksenä on, että toiminta on tavoitteellista, merkityksellistä ja taloudellista. Nuorten työpajatoimintaa toteuttavan toimijan tulee hoitaa taloutta ja hallintoa hyvin. Nuorten työpajalla on oltava riittävä määrä valmentavaa henkilöstöä, jolla on tarkoituksenmukainen valmennusosaaminen. Nuorten työpajalla on oltava ympärivuotiseen toimintaan soveltuvat tilat ja varustus. Nuorten työpajatoiminnan järjestäjällä tulee olla toiminnan seuranta- ja arviointijärjestelmä, jolla voidaan todeta nuorten saama valmennuksen vaikutus. (Valtioneuvoston asetus nuorisotyöstä ja -politiikasta 211/2017)

Suurin osa (63 %) PSAVI-alueen nuorten työpajoista oli vuonna 2018 kunnan hallinnoimia. Neljäsosa oli rekisteröidyn yhdistyksen tai järjestön hallinnoimia. Säätiöiden hallinnoimia pajoja oli kaksi ja seurakunnan hallinnoimia yksi.

Alueen työpajojen ohjaus- tai johtoryhmän kuului useimmiten kunnan nuorisotoimen, kunnan sosiaali- ja terveystoimen, kunnan sivistystoimen, TE-toimiston, kunnan työllistämisyksikön ja oppilaitoksen henkilöstöä (Taulukko 2). Näistä yhteisöistä tulevien osuus ohjausryhmän jäsenistä oli PSAVI-alueella vähintään yhtä suuri tai suurempi kuin koko maassa. Sen sijaan esimerkiksi kunnan keskushallinnon henkilöstön sekä järjestö- tai yritystaustan omaavien ohjausryhmän jäsenten osuus oli selvästi pienempi kuin koko maassa. Kunnan keskushallintoa ja henkilöstöhallintoa lukuun ottamatta kaikkien taustayhteisöjen osuudet pysyivät samana tai kasvoivat edellisestä vuodesta. Vuonna 2018 ohjaus- tai johtoryhmää ei ollut ollenkaan kahdella PSAVI-alueen nuorten työpajalla.

Työpajojen ohjaus tai johtoryhmän jäsenten taustayhteisöt	PSAVI 2017	PSAVI 2018	KOKO MAA 2018
Kunnan nuorisotoimi	64 %	75 %	67 %
Kunnan sosiaali- ja terveystoimi (perusturva)	72 %	71 %	63 %
Kunnan sivistystoimi	48 %	63 %	63 %
TE-toimisto	52 %	58 %	50 %
Kunnan työllistämisyksikkö	40 %	50 %	50 %
Oppilaitos	40 %	50 %	50 %
Muu	32 %	42 %	42 %
Valmentautujien (nuorten) edustus	16 %	25 %	38 %
Hallinnoiva taho	16 %	21 %	38 %
Seurakunta	20 %	21 %	38 %
Järjestö	12 %	17 %	33 %
Muu kunnan hallintokunta	8 %	13 %	29 %
Kunnan keskushallinto	32 %	8 %	25 %
Työvoiman palvelukeskus	8 %	8 %	21 %
Yrittäjät	8 %	8 %	21 %
Ei ohjaus- tai johtoryhmää	4 %	8 %	17 %
Kunnan henkilöstöhallinto	8 %	0 %	17 %
AVI	0 %	0 %	13 %

Taulukko 2. Työpajojen ohjaus- tai johtoryhmän jäsenten taustayhteisöt PSAVI-alueella vuosina 2017-2018 ja koko maassa vuonna 2018.

Pidemmän aikavälin kehittämissuunnitelma tai strategia oli tehty 75 prosentissa PSAVI-alueen työpajoista. Suunnitelmien kesto vaihteli pääasiassa kahdesta vuodesta neljään vuoteen. Kehittämissuunnitelmista suurin osa hyväksyttiin työpajan ohjaus- tai johtoryhmässä. Noin kolmasosa prosenttia kehittämissuunnitelmista hyväksyttiin yhdistyksen tai säätiön hallinnossa.

Suomessa nuorten työpajatoimintaan järjestävistä toimijoista puolet olivat valmiit ottamaan kaikki nuoret pajalle vuoden 2018 aikana. PSAI-alueella tilanne oli vain hieman parempi. Tilanne ei ole muuttunut juurikaan viime vuosina. Suurimmat syyt sille, että kaikkia nuoria ei voitu ottaa pajalle olivat nuorten päihdeongelmat ja terveystilanne, henkilöstön vähäinen määrä, tilanpuute ja muut syyt (Taulukko 3). Verrattuna edellisvuoteen ja koko maan osuuksiin, valmentautujien päihdeongelmat ja terveystilanne olivat PSAVI-alueella vuonna 2018 selvästi merkittävämpi syy siihen, että nuorta valmentautujaa ei voitu ottaa pajalle. Henkilöstön määrän osuus syynä oli taas alempi kuin edellisenä vuonna ja koko maassa. Taloudellisten resurssien osuus laski vuodesta 2017. Muihin syihin vastaajat mainitsivat esimerkiksi, että palvelu ei ole sopiva asiakkaaksi saapuvalla henkilölle ja, että nuorella ei ole TE-palvelujen asiakkuus voimassa.

Syitä sille, että paja ei voi ottaa vastaan kaikkia, jotka haluaisivat tulla mukaan toimintaan	PSAVI 2017	PSAVI 2018	KOKO MAA 2018
Valmentautujien päihdeongelmat, mielenterveystilanne tai terveystilanne	60 %	80 %	66 %
Muu	30 %	50 %	25 %
Liian vähän henkilökuntaa	50 %	40 %	41 %
Tilanpuute	40 %	40 %	50 %
Taloudelliset resurssit	20 %	10 %	28 %
Henkilöstön osaaminen	0 %	0 %	9 %

Taulukko 3. Syitä sille, että nuorten työpaja ei voi ottaa vastaan kaikkia, jotka haluaisivat tulla mukaan toimintaan PSAVI-alueella vuosina 2017–2018 ja koko maassa vuonna 2018. Prosenttiluku kuvastaa kyseisen syyn osuutta niistä nuorten työpajoista, jotka arvioivat, että eivät voi ottaa kaikkia halukkaita nuoria mukaan toimintaan.

PSAVI-alueen nuorten työpajoista yli puolella oli oma ennaltaehkäisevä päihdeohjelma käytössä. Kunnan ohjelmaa seurasi vajaa viidesosa alueen pajoista. Kolmella toimijalla päihdeohjelma oli suunnitella.

Vuonna 2018 PSAVI-alueen nuorten työpajoissa oppimisympäristön tunnistaminen oli aiempaa laajempaa. Oppimisympäristöä ei tunnistettu kolmasosassa pajoja, kun vuonna 2017 osuus oli lähes puolet pajoista. Vuonna 2018 oppimisympäristö tunnistettiin kokonaan 25 prosentissa pajoja ja osin 42 prosentissa pajoja.

PSAVI-alueella vähän yli puolet pajoista antoivat valmentautujille osaamistodistuksen. Niitä pajoja, jotka antoivat osaamistodistuksen kaikille valmentautujille, oli vuonna 2018 kaksi, kun edellisellä vuonna niiden määrä oli kuusi. Osaamistodistuksen antaneista pajoista suurin osa käytti itse kehittämiensä mallia.

Työpajan laatua arvioiva järjestelmä oli käytössä 42 prosentilla PSAVI-alueen nuorten työpajatoimijoista. Eniten käytetyt toiminnan arviointimallit vuonna 2018 olivat STL ja ISO 9001.

Maakunta-, sote- tai kasvupalvelu-uudistuksesta keskusteluja käytiin lähes kaikissa PSAVI-alueen työpajoissa. 30 prosenttia pajoista keskusteli työpajan oman henkilöstön kesken, ja 62 prosenttia oman henkilöstön lisäksi myös laajemmin kunnan virkamiesten tai päättäjien kanssa.

8.1. Valmentautujien vaikutusmahdollisuudet, palautejärjestelmät ja seuranta

Työpajatoiminnan tarkoituksena on parantaa nuoren elämänhallintataitoja sekä edistää hänen kasvuun, itsenäistymistään ja osallisuutta yhteiskuntaan. (Nuorisolaki 1285/2016: 4 luku 13 §)

Kyselyn perusteella PSAVI-alueen kaikissa nuorten työpajoissa valmentautujilla oli mahdollisuus vaikuttaa pajan toimintaan: 95 prosentissa säännöllisesti ja muissa satunnaisesti. Nuorten valmentautujien vaikutusmahdollisuudet ovat vastausten perusteella parantuneet edellisvuodesta (Taulukko 4). Koko maahan verrattuna osuudet ovat samansuuruiset lukuun ottamatta ohjausryhmään osallistumista, joka oli koko maassa noin 10 prosenttiyksikköä pienempi kuin PSAVI-alueella.

Nuorten valmentautujien vaikutusmahdollisuudet	PSAVI 2017	PSAVI 2018	KOKO MAA 2018
Pajan toimintasuunnitelmaan	70 %	79 %	77 %
Pajan strategiaan	38 %	42 %	39 %
Pajan ohjausryhmään osallistumalla sen kokouksiin	27 %	38 %	26 %
Pajan päihdesääntöjen tekemiseen	49 %	50 %	48 %

Taulukko 4. Nuorten valmentautujien vaikutusmahdollisuudet nuorten työpajoilla PSAVI-alueella vuosina 2017–2018 ja koko maassa vuonna 2018. Osuudet kaikista nuorten työpajatoimintaa alueella järjestäneistä pajoista.

Nuoret valmentautajat voivat vaikuttaa nuorten työpajan jokapäiväiseen toimintaan ja toiminnan sisältöön säännöllisissä palaverissa, joissa nuoret pääsevät kertomaan ideoitaan ja suunnittelemaan toimintaa. Lähtökohtaisesti toimintaa suunniteltiin nuorten tarpeiden ja toiveiden kautta. Moni alueen pajoista hyödynsi myös palautekyselyitä.

Asiakaspalautteen keräämiseen suurin osa PSAVI-alueen pajoista hyödynsi henkilökohtaisia keskusteluja, loppuhaastatteluita, SOVARI-kyselyä tai ryhmäkeskusteluita. (Taulukko 5). Erilaiset asiakaspalautejärjestelmät olivat vuonna 2018 suunnilleen yhtä laajasti käytössä kuin edellisenä vuonna. Eroa oli palautelaatikon käytössä, joka oli yleisempää vuonna 2018 kuin 2017 sekä TE-toimiston lomakkeessa, joka taas oli laajemmin käytössä vuonna 2017. TE-toimiston lomake oli myös koko maan pajoilla laajemmin käytössä kuin PSAVI-alueella.

Käytössä olevat asiakaspalautejärjestelmät	PSAVI 2017	PSAVI 2018	KOKO MAA 2018
Henkilökohtaiset keskustelut	96 %	96 %	94 %
Loppuhaastattelu	88 %	96 %	76 %
SOVARI	68 %	71 %	65 %
Ryhmäkeskustelut	76 %	67 %	62 %
Palautelaatikko	36 %	50 %	39 %
Työpajan oman palautekyselylomake	68 %	50 %	45 %
Muu	24 %	38 %	24 %
Te-toimiston lomake	48 %	29 %	39 %
VAT-palautelomake	4 %	4 %	6 %

Taulukko 5. Työpajoilla käytössä olevat asiakaspalautejärjestelmät PSAVI-alueella vuosina 2017-2018 ja koko maassa vuonna 2018. Osuudet kaikista nuorten työpajatoimintaa alueella järjestäneistä toimijoista.

Nuoren työ- ja toimintakyvyn kehittymisen seurantaan on kehitetty erilaisia järjestelmiä. PSAVI-alueella käytettiin eniten itse kehitettyjä järjestelmiä, kuten Tenho Jaakolan mallia ja Raija Kerättären työ- ja toimintakyvyn arviointia. Yhdellä pajalla oli käytössä VAT-järjestelmä. Kuudella pajalla ei ollut käytössä lainkaan nuorten työ- ja toimintakykyä kuvaavaa järjestelmää. Lähes kaikki PSAVI-alueen työpajatoimijoista käyttivät työpajan asiakasseurantaan PARtyä. Kahdella pajalla käytettiin ohjelmaa, joka oli linkitetty PARtyyn.

Nuoren osallisuuden ja vaikutusmahdollisuuksien kehittämisen osalta vahvasti esille tuli tavoite nuoren kannustamisesta ja kehittämisestä aktiiviseksi toimijaksi. Vastauksissa korostettiin muun muassa keskustelulle avoimen ja turvallisen ilmapiirin luomista, palautteen antamista nuorelle, nuoren vuorovaikutustaitojen kehittämistä ja rohkaisemista mielipiteidensä ilmaisuun, nuoren omien vahvuuksien tunnistamista sekä nuoren mukaan ottamista suunnitteluun oli kyseessä sitten pajan toiminta tai nuoren omat tulevaisuudensuunnitelmat. Työpajalla nuori pääsee oppimaan itsenäisenä toimimista tasa-arvoisena yhteisön jäsenenä.

Nuoren yhteiskunnassa toimimiseen liittyvien kykyjen ja edellytysten edistämiseen vastauksissa mainittiin edellisessä kohdassa nostettujen asioiden lisäksi erilaiset tietoon ja valmiuksiin liittyvät asiat. Esimerkiksi arjenhallinnan, hyvinvoinnin ja yhteiskunnallisten asioiden opettelu ja niihin liittyvän ohjeistuksen antaminen nuorelle ovat tärkeässä roolissa yhteiskunnassa toimimisen edellytysten kannalta. Nuorta voidaan tukea esimerkiksi auttamalla aloittamaan opinnot tai suorittamaan opinnot loppuun, tunnistamalla pajalla suoritettuja opintoja tai ohjaamalla nuori työelämään. Nuori voi myös osallistua yhteisvastuullisen toimintaan ja vapaaehtoistyöhön, ja tehdä yhdessä pajahenkilöstön kanssa erilaisia vierailukäyntejä esimerkiksi koulutustapahtumaan tai pankkiin.

Toisin sanoen nuorelle tarjotaan pajalla yhteiskunnassa toimimiseen niin rohkeutta olla itsenäinen ja aktiivinen kuin myös tietoa, taitoa ja kokemuksia yhteiskunnasta ja siihen liittyvistä säännöistä.

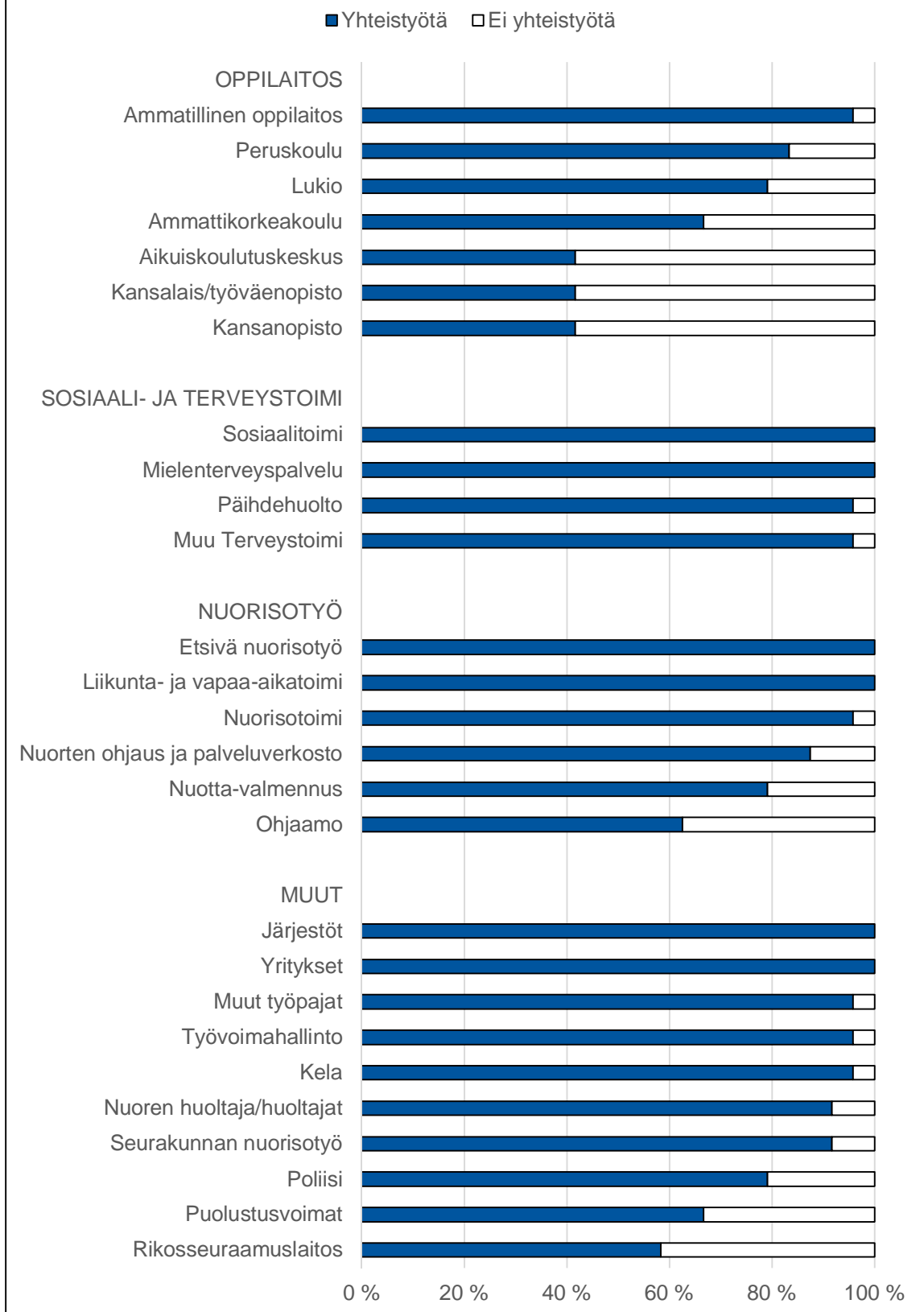
8.2. Yhteistyö

Nuorten työpajat tekivät PSAVI-alueella vaihtelevasti yhteistyötä eri toimijoiden kanssa. Kaikki alueen pajat tekivät yhteistyötä sosiaalitoimen, mielenterveyspalveluiden, etsivän nuorisotyön, liikunta- ja vapaa-aikatoimen, järjestöjen sekä yritysten kanssa (Kuva 36). Vähiten yhteistyötä tehtiin aikuiskoulutuksen, työväenopiston, kansanopiston.

Harvemmin yhteistyöstä on kuitenkaan tehty kirjallista sopimusta. Eniten kirjallisia sopimuksia tehtiin ammatillisen oppilaitoksen kanssa, jonka kanssa seitsemällä pajalla oli kirjallinen sopimus. Seuraavaksi eniten kirjallisia sopimuksia tehtiin sosiaalitoimen, peruskoulun ja ammattikorkeakoulun kanssa.

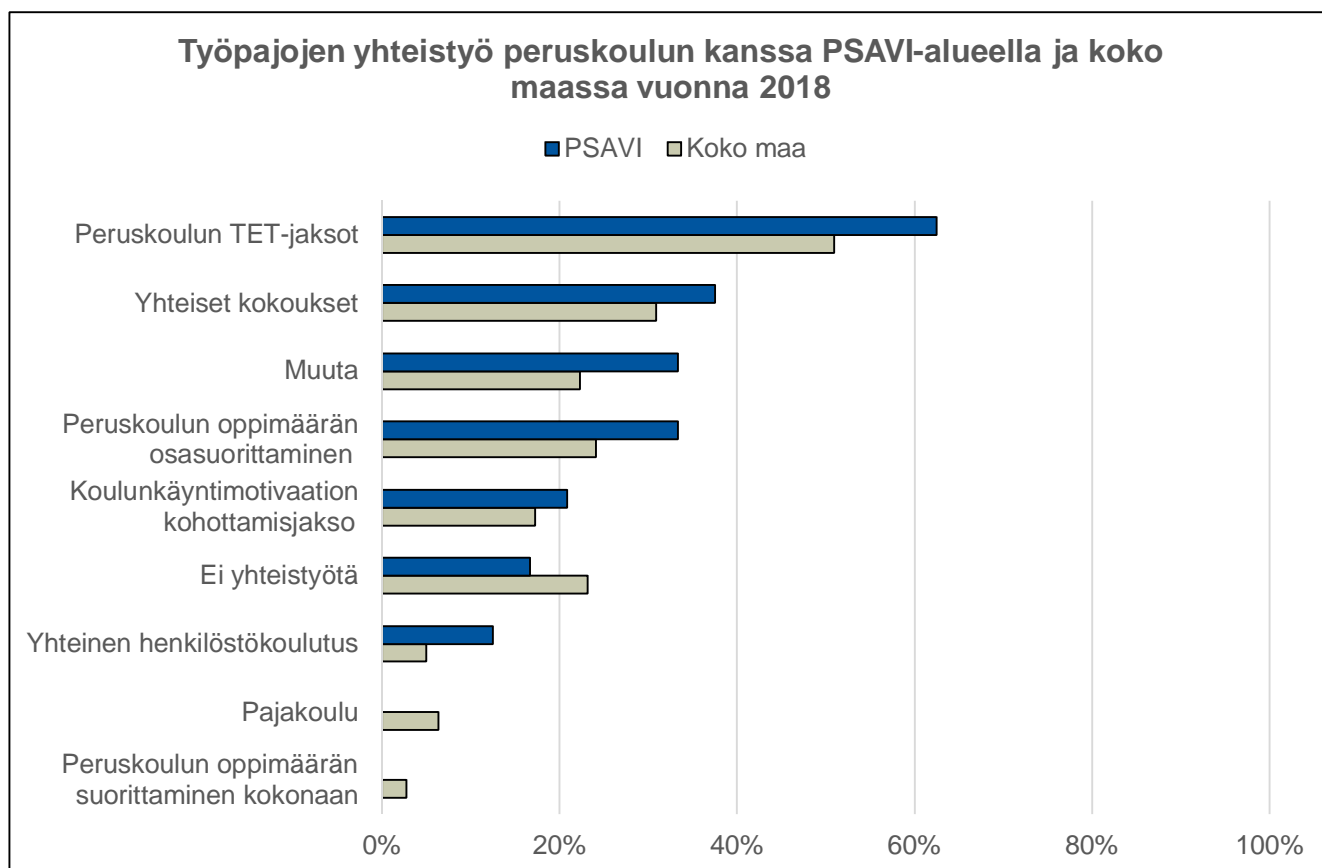
Yhteistyön kehittämiseen koettiin olevan tarvetta, minkä vuoksi vastaukset tähän kohtaan olivatkin hyvin moninaisia. Useammalla pajalla oli tavoitteena kehittää opinnollistamista yhteistyössä oppilaitosten kanssa. Lisäksi vastaajat pohtivat nuoren tukemiseen ja putoamisen ehkäisyyn yhteistyömahdollisuuksia oppilaitosten kanssa. Moni vastaaja nosti esille yritysyhteistyön kehittämisen. Tarvetta yhteistyön kehittämiseen koettiin kuitenkin laidasta laitaan niin kunnan nuorisotoimen, TE-toimiston, nuoren huoltajien, päihdepalveluiden kuin mielenterveyspalveluiden kanssa. Haasteeksi mainittiin ennen kaikkea epävarma tilanne sote- ja maakuntauudistusten osalta, joka vaikeuttaa yhteistyön syventämistä ja uusien toimintatapojen kehittämistä.

Nuorten työpajojen yhteistyö PSAVI-alueella vuonna 2018

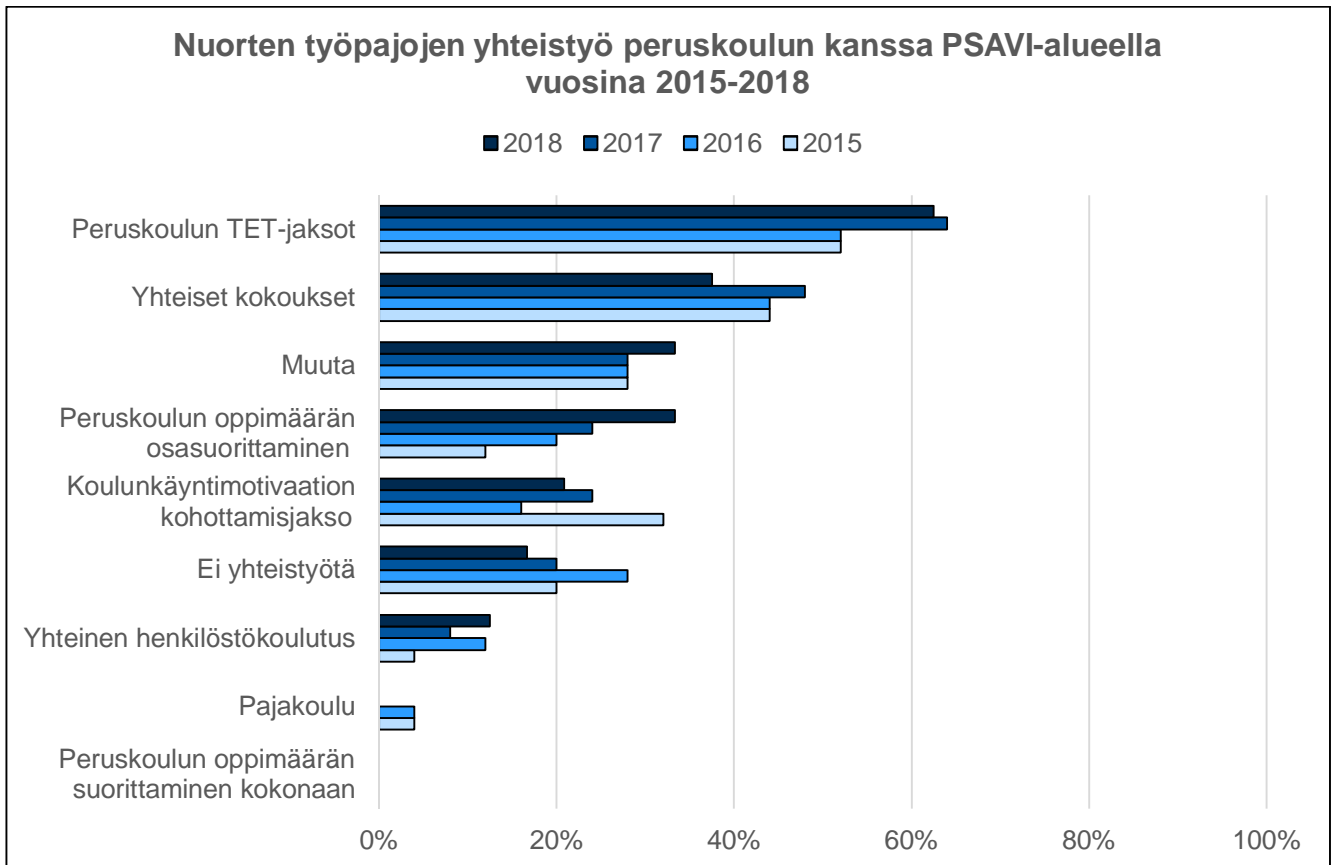
Kuva 36. Nuorten työpajojen yhteistyö eri toimijoiden kanssa PSAVI-alueella vuonna 2018.

PSAVI-alueen nuorten työpajat tekivät yhteistyötä peruskoulun kanssa pääasiassa TET-jaksojen ja yhteisten kokousten muodossa (Kuva 37). Kokonaisuudessaan erilaisten yhteistyömuotojen osuudet olivat laajemmin käytössä PSAVI-alueella kuin koko maassa lukuun ottamatta pajakoulua ja peruskoulun oppimäärän suorittamista kokonaan. Niiden osalta PSAVI-alueen yhdelläkään pajalla ei tehty yhteistyötä. ”Muuta” -kohtaan PSAVI-alueen toimijat nostivat esille esimerkiksi nuorten työpajatoiminnan esitelyä peruskoulun oppilaille ja jopo-toiminnan.

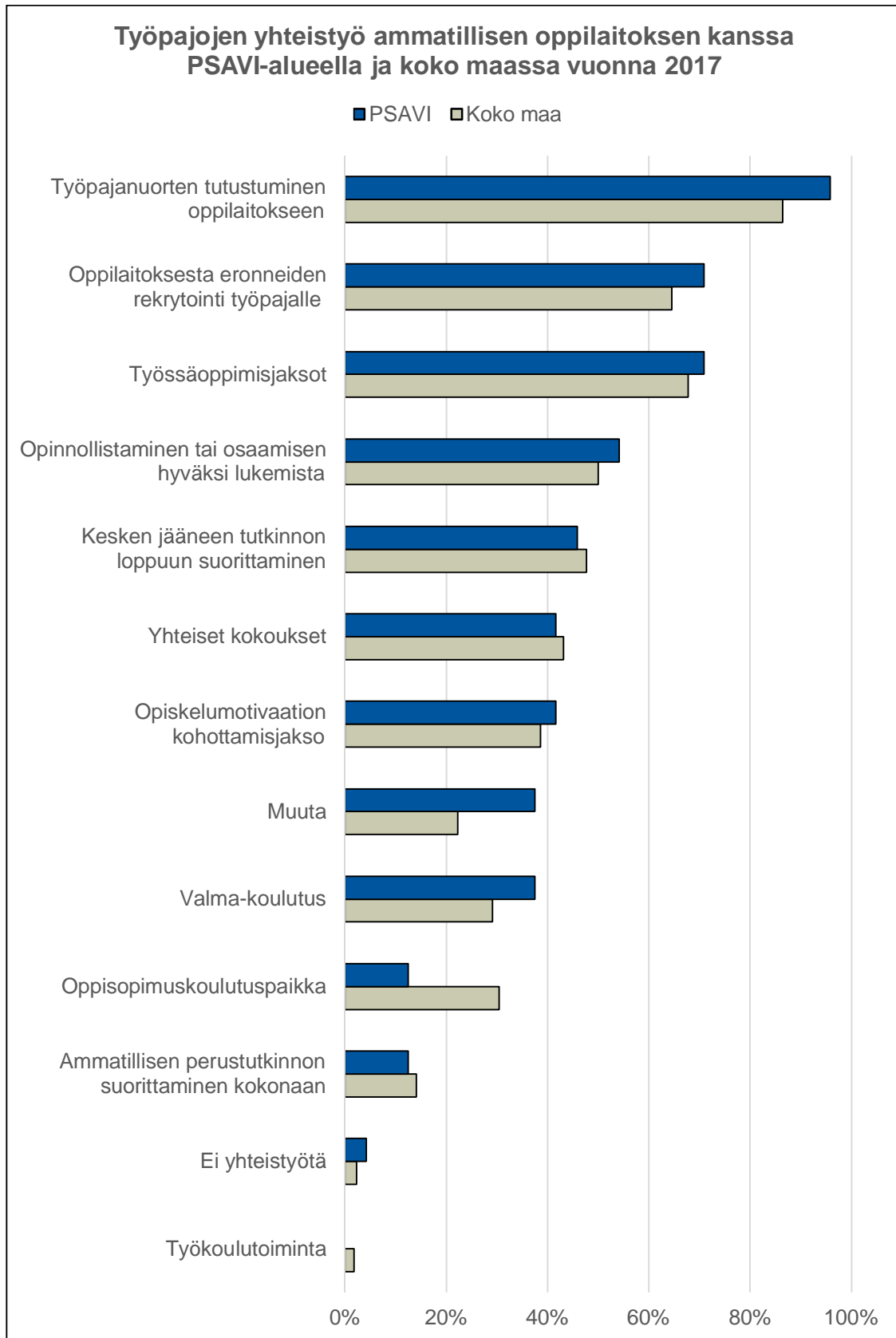
Kuva 37. Nuorten työpajojen yhteistyö peruskoulun kanssa PSAVI-alueella ja koko maassa vuonna 2018. Osuudet kaikista nuorten työpajatoimintaa alueella järjestäneistä toimijoista.

Edellisiin vuosiin verrattuna peruskoulun oppimäärän osasuorittaminen on yleistynyt selvästi (kuva 38). Vuonna 2018 alueen pajoista kolmasosa teki siihen liittyvää yhteistyötä peruskoulun kanssa. Yhteistyötä peruskoulun kanssa tekemättömien pajojen osuus on laskenut viimeisen kahden vuoden aikana: vuonna 2018 osuus oli noin 16 prosenttia. Suurin osa vastaajista, jotka eivät tehneet yhteistyötä, totesi pajan valmentautujista kaikkien tai lähes kaikkien olevan peruskoulun suorittaneita ja oppivelvollisuusiän ylittäneitä. Näinpä yhteistyölle ei ole ollut tarvetta.

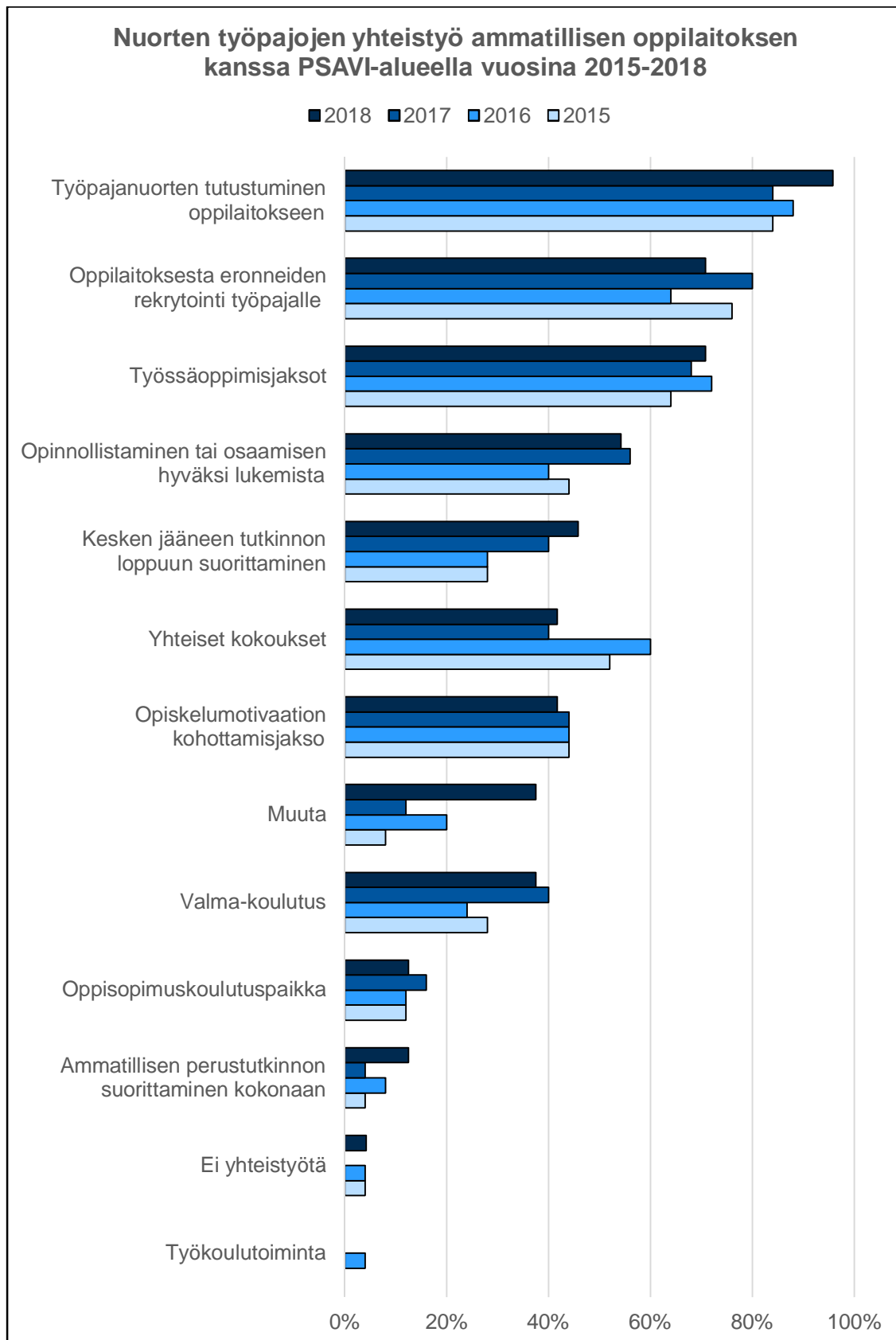
Kuva 38 Nuorten työpajojen yhteistyö peruskoulun kanssa PSAVI-alueella vuosina 2015–2018. Osuudet kaikista nuorten työpajatoimintaa alueella järjestäneistä toimijoista.

Kuvassa 39 on esitetty PSAVI-alueen ja koko maan nuorten työpajojen yhteistyömuotojen osuuksia ammatillisen oppilaitoksen kanssa. Yhtä pajaa lukuun ottamatta kaikki PSAVI-alueen pajoista järjestivät tutustumiskäyntejä ammatilliseen oppilaitokseen. Koko maassa oppisopimuskoulutuspaikan osuus oli 18 prosenttiyksikköä yleisempää kuin PSAVI-alueella. Muutoin osuudet olivat hyvin samankaltaiset alueiden välillä. ”Muuta” -luokassa mainittiin esimerkiksi ohjausryhmätyöskentely, yhteiset tapahtumat ja opiskeluihin siirtyneiden tukeminen.

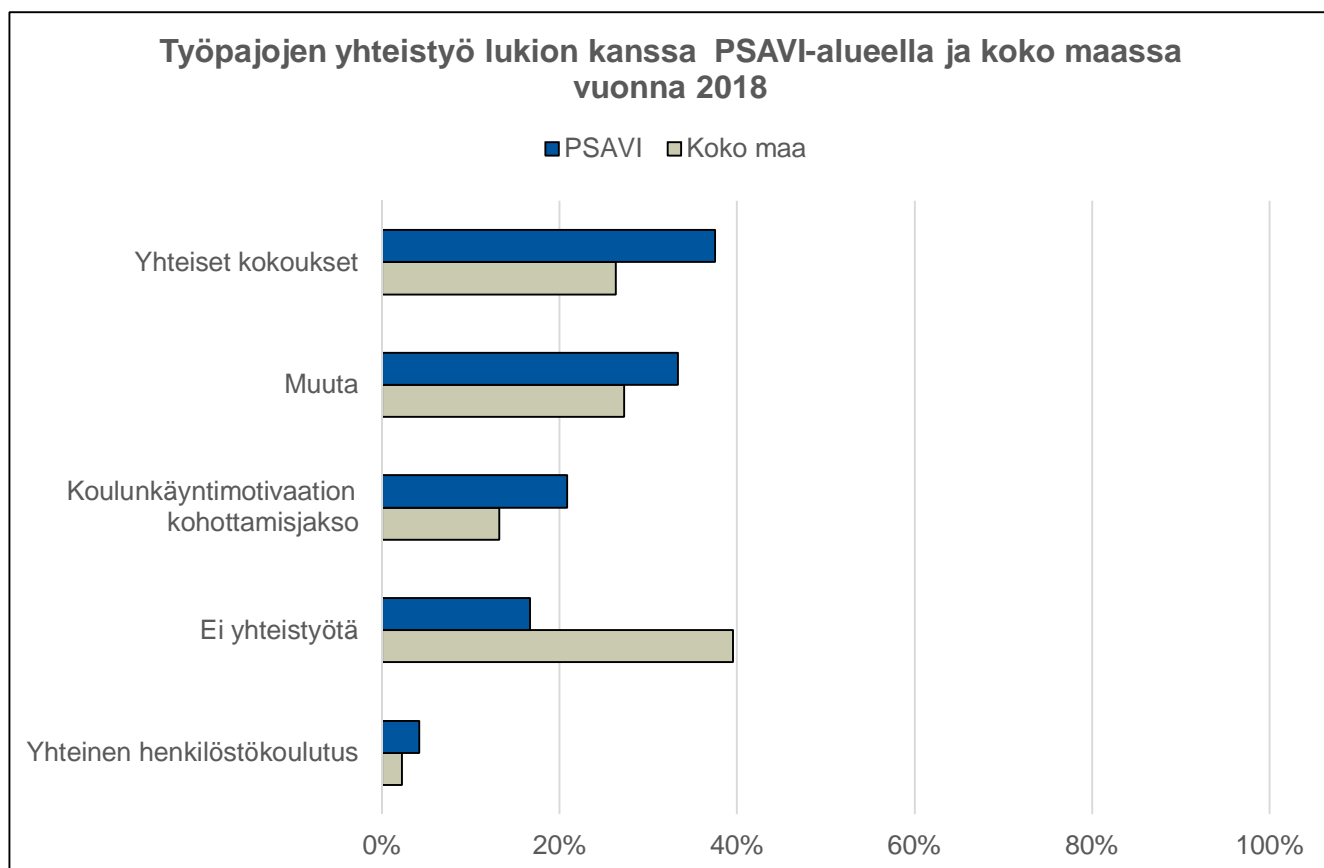
Kuva 39. Nuorten työpajojen yhteistyö ammatillisen oppilaitoksen kanssa PSAMI-alueella ja koko maassa vuonna 2018. Osuudet kaikista nuorten työpajatoimintaa alueella järjestäneistä toimijoista.

Vuosina 2015–2018 kesken jääneen tutkinnon loppuun suorittaminen on yleistynyt siten, että vuonna 2018 sen osalta tehtiin yhteistyötä lähes puolessa alueen pajoja (Kuva 40). Muita selkeitä muutoksia ajanjakson aikana ei ole tapahtunut. Yhteistyön puutteelle ammatillisen oppilaitoksen kanssa mainittiin syyksi resurssivaje.

Kuva 40. Nuorten työpajojen yhteistyö ammatillisen oppilaitoksen kanssa PSAVI-alueella vuosina 2015–2018. Osuudet kaikista nuorten työpajatoimintaa alueella järjestäneistä toimijoista.

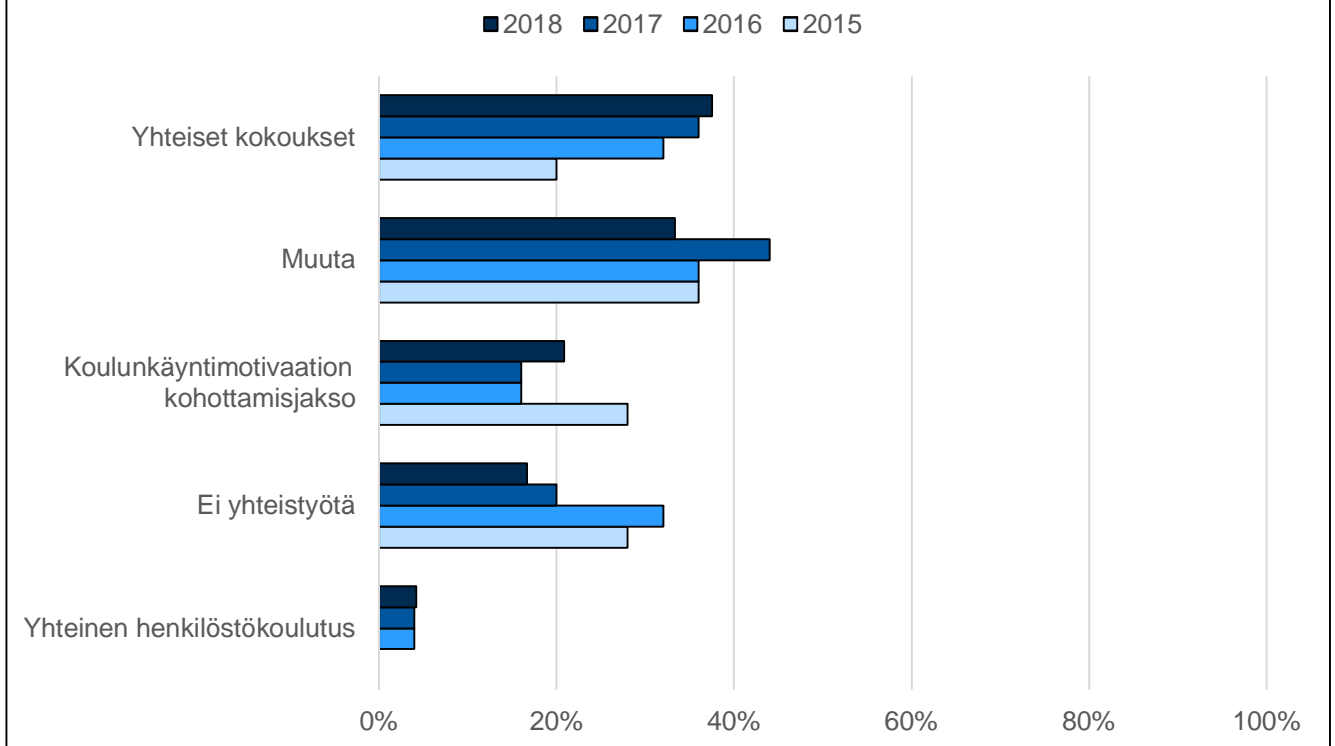
PSAVI-alueella vajaa 40 prosenttia nuorten työpajoista teki yhteistyötä lukion kanssa järjestämällä yhteisiä kokouksia (Kuva 41). Muuta yhteistyötä tehneet pajat vastasivat yhteistyömuodon liittyneen muun muassa keskeytyneiden lukio-opintojen loppuunsaattamiseen, erilaisiin info-tilaisuuksiin ja ammatinvalinnanohjaukseen. Suurin ero koko maahan verrattuna oli yhteistyötä tekemättömien pajojen osuus, joka oli yli 20 prosenttiyksikköä alempi PSAVI-alueella. PSAVI-alueen vastaajien mukaan yhteistyön tekemättömyyteen vaikuttivat tarpeen puute joko pajan tai lukion suunnalta.

Kuva 41. Nuorten työpajojen yhteistyö lukion kanssa PSAVI-alueella ja koko maassa vuonna 2018. Osuudet kaikista nuorten työpajatoimintaa alueella järjestäneistä toimijoista.

Yhteistyö lukion kanssa on parantunut edellisiin vuosiin verrattuna, sillä niiden pajojen osuus, jotka eivät tehneet lukion kanssa yhteistyötä, osuus on vähentynyt asteittain vuodesta 2016. Vuonna 2016 yhteistyötä ei tehnyt lähes kolmasosa PSAVI-alueen pajoista, kun vuonna 2018 vastaava osuus oli alle viidesosa alueen pajoista. Yhteisten kokousten osuus yhteistyömuotona jatkoi kasvuaan nousten lähes 38 prosenttiin (Kuva 42).

Nuorten työpajojen yhteistyö lukion kanssa PSAVI-alueella vuosina 2015-2017

Kuva 42. Nuorten työpajojen yhteistyö lukion kanssa PSAVI-alueella vuosina 2015–2018. Osuudet kaikista nuorten työpaja-toimintaa alueella järjestäneistä toimijoista.

7. Palaute kyselystä

Kyselyn lopuksi toimijat antoivat palautetta kyselystä ja kertoivat parannusehdotuksiaan kyselyyn. Vastaajilta saatiin niin kiitosta kuin parannusehdotuksiaikin. Vastaajat kommentoivat kyselyä muun muassa seuraavilla kommentteilla:

"Kysely on hyvin rakennettu."

"Sukupuolisensitiivisyys tulee huomioida kyselyssä."

"Osa nimikkeistä väärin Party-järjestelmässä."

"Lyhentäisin ja yksinkertaistaisin kyselyä."

"Välilehdillä oleva kysely olisi kivempi. Vaikea päästä etusivulle viimeiseltä sivulta."

"Kyselystä puuttuu edelleen "palaa alkuun painike"."

"Sivulta toiselle liikkuminen voisi olla helpompaa ja nopeampaa. Nyt täytyy klikata sivu kerrallaan suuntaansa, jos haluaa käydä lisäämässä tai tarkastamassa jotain osiota. Muutoin erittäin hyvä kysely, joka laittaa pohtimaan työpajan toimintaa ja sen kehittämistä."

"Kysely todella laaja. Aina kun vastaa laajoihin kyselyihin, tulee epävarmuus, että pitäisikö meillä olla kaikki nuo kokonaisuudet aina hallinnassa ja toiminnassa."

8. Lähteet

Finlex: Nuorisolaki

<http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2016/20161285>

Finlex: Valtioneuvoston asetus nuorisotyöstä- ja politiikasta

<https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2017/20170211>

Opetus- ja kulttuuriministeriö

<http://nuorisotilastot.fi>

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Työpajatoiminnan arviointikysely

